

ELGO

Poslovno glasilo skupine Elektro Gorenjska, št. 4, 22. december 2006, letnik IV

Glavna tema

4 **Dosežki v letu 2006 in cilji v letu 2007**

Aktualno

10 **Odprtje RTP Bohinj in podelitev
certifikata ISO 14001**

Za vsakogar nekaj

34 **Elektro Gorenjska je organizator 14. zimskih
športnih iger EDS**

Kažipot po vsebini

3 Beseda uprave

Glavna tema

4 Dosežki v letu 2006 in cilji v letu 2007

Aktualno

7 Prehod Kranja na 20 kV

8 Investicije v letu 2007

9 Pridobivanje sredstev iz virov EU

10 Odprtje RTP Bohinj in podelitev certifikata ISO 14001

11 Gorenjske elektrarne so slovesno predale drugo fotonapetostno elektrarno na Laborah

12 Aktivnosti pri prehodu na evro v Elektro Gorenjska Zasedenost počitniških kapacitet v letu 2006

13 Inventurni pregled doseženega v sistemih kakovosti v Elektru Gorenjska

14 Etični kodeks

Anketo o zadovoljstvu in zavzetosti zaposlenih je letos izpolnilo skoraj trikrat več zaposlenih kot preteklo leto

15 Odsev četrletja

Novosti

20 Pilotni projekt DLC-omrežja v družbi Elektro Gorenjska Zmogljivosti AutoCAD-a - odkrijte nove funkcije v AutoCAD-u 2007

Iz Gorenjskih elektrarn

22 100 let hidroelektrarne Pristava (1906-2006)

Predstavljamo se

24 Krajevno nadzorništvo Tržič

Znanje je moč

25 Koristni nasveti za vsak dan

Elektro Gorenjska smo ljudje

26 Kadrovske novice

5 minut z novozaposlenimi

28 Portret upokojenca: Jurij Kokalj

Za vsakogar nekaj

29 Društvo upokojencev Elektro Gorenjska

31 Sindikat EDS - Svetovanje na področju pokojninske problematike

Sindikat EDS - Aktualne novice

33 Razstava cvetličnih tihožitij Franceta Slane v Elektru Gorenjska

34 Elektro Gorenjska je organizator 14. zimsko športnih iger EDS

35 Slikarska razstava krajin Veljka Tomana v galeriji Elektra

36 Priprave na decembrsko razstavo

37 S kolesi tokrat ob naši obali

38 Križanka

39 Plan izrabe delovnega časa v letu 2007

ELGO

Elgo je poslovno glasilo skupine Elektro Gorenjska.
Št. 4, december 2006; tekoča št. 13, leto IV

Glavni urednik: Maja Fišinger

Odgovorni urednici: Mateja Purgar, Alenka Andolšek

Predsednik uredniškega sveta: mag. Jože Knavs

Člani uredniškega sveta: mag. Andrej Šušteršič, mag. Jelka Blejec, Marjan Porenta, Alojz Zupanc, Aleš Ažman, MBA, Rudi Ogrinc, Ivanka Jelenc, mag. Maja Fišinger.

Uredništvo:

Elektro Gorenjska, d. d., Elgo, Ul. Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj

Telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600

e-pošta urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si

www.elektro-gorenjska.si

Izdajatelj:

Elektro Gorenjska, javno podjetje za distribucijo električne energije, d. d.

Za izdajatelja uprava družbe: predsednik uprave mag. Jože Knavs in član uprave mag. Andrej Šušteršič

Oglasno trženje: telefon 04 20 83 684, faks 04 20 83 600,

e-pošta: info@elektro-gorenjska.si

Lektoriranje: Hiša jezikov, **oblikovanje in prelom:** Nimbus, d. o. o., **tisk:** Littera picta, d. o. o.

Naklada: 1.000 izvodov

ISSN 1581-8020

Elgo vestnik izhaja štirikrat na leto. Brezplačno ga prejemaajo zaposleni in upokojeneci Elektra Gorenjska in Gorenjskih elektrarn, štipendisti in poslovni partnerji.

Naslednja številka izide 30. marca 2007.

V uredništvu Elgo vestnika se veselimo vaših prispevkov, predlogov in idej, ki bodo obogatili naše glasilo. Za naslednjo številko jih sprejemamo **do 16. 2. 2007** na elektronski naslov urednistvo.elgo@elektro-gorenjska.si.

Elgo v letu 2007

V letu 2007 bodo izšle štiri številke Elga:

1. številka: 30. marec

2. številka: 29. junij

3. številka: 28. september

4. številka: 21. december

Izhajanje posamezne številke Elga in datum oddaje prispevkov bomo sproti objavljali v posamezni številki Elga.

Pričakujemo vaše sodelovanje ter vam v letu 2007 želimo vse, kar si želite sami in še več.

Beseda uprave

Ob sklepu starega leta

Koledarsko leto 2006 odšteva zadnje dni. Zadnje dni, ki jih spremljajo soj barvnih lučk, praznično okrasje in iskrivo vzdušje, bo zaznamovalo praznično druženje tako v poslovnem kot družinskem krogu, s katerim se bomo poslovili od starega leta in se predali vedrim pričakovanjem ob prihodu novega leta.

Zaključujemo tudi poslovno leto in v tej številki glasila se dotikamo pomembnih mejnikov v zadnjem trimesečju.

Glavno temo smo, kot se za čas ob izteku leta spodobi, namenili aktivnostim posameznih organizacijskih enot, ki so narekemale korak in vrsto dogodkov v iztekajočem se letu 2006. Prav tako boste lahko prebrali, kaj bo prineslo in kaj napoveduje leto, ki prihaja.

Zadnje trimesečje je bilo bogato z aktivnostmi, s katerimi smo v zgodovino Elektra Gorenjska zapisali še nekaj strani. Svojemu namenu smo predali dva nova energetska objekta, in sicer fotonapetostno elektrarno, ki je nameščena na pokritem parkirišču podjetja A-1 Remont v Kranju. Gre za drugo sončno elektrarno Gorenjskih elektrarn. Na posebni slovesnosti smo odprli strateško pomemben objekt, tako za Občino Bohinj kot za Elektro Gorenjska, novo RTP Bohinj. Slovesnost je okronala tudi podelitev okoljskega certifikata ISO 14001, ki je priznanje našim prizadevanjem na področju družbene odgovornosti.

V Galeriji Elektra smo gostili razstavo virtuozna slikarskega poklica Franceta Slane ob njegovi 80-letnici. Prav posebno slovesnost pa smo pripravili tudi ob odprtju slikarske razstave Veljka Tomana.

Posebej velja omeniti tudi prehod z 10 na 20 kV napetostni nivo v Kranju, s katerim zaokrožamo tridesetletno delo.

Naj bo leto, ki prihaja, polno svetlih trenutkov osebne sreče, iskrene topline ter napolnjeno z ustvarjalno energijo.

Predsednik uprave
mag. Jože KNAVS

Član uprave
mag. Andrej ŠUŠTERŠIČ

Glavna tema

Dosežki v letu 2006 in cilji v letu 2007

OE Distribucijsko omrežje

Edvard Košnjek, izvršni direktor OE DO

Rojstvo je enkraten in neponovljiv dogodek v življenju vsakega bitja in podobno velja tudi za organizacije. 1. 1. 2006 je rojstni dan OE Distribucijsko omrežje, saj sta se tega dne formalno združili OE Upravljanje distribucijskega omrežja in OE Distribucija električne energije. 1. 1. 2007 se bo enoti kot osma služba pridružila še Služba za projektivo. S tem bodo vse dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja združene v eni organizacijski enoti. V OE DO bo zaposlenih malo manj kot polovica vseh delavcev EG.

V letu 2006 smo vsi zaposleni morali vložiti velike napore v uskladitev delovanja služb in številnih procesov, ki jih izvajamo. Veliko dela smo že opravili, priložnosti za izboljšave pa je še dovolj. Verjamem, da so pregledno in urejeno poslovanje, timski duh in dober zgled ključ do prijetnega delovnega okolja, v katerem bo mogoče z manj napora doseči še boljše rezultate.

Z veseljem lahko ugotovim, da smo v letu 2006 zanesljivo oskrbovali uporabnike s kakovostno električno energijo. Spomladi smo se ob obilnem sneženju za las izognili večjim havarijam. Da bi bile posledice havarij v prihodnje čim manjše in obratovanje še varnejše, smo spomladi uspešno zaključili izgradnjo sodobnega distribucijskega centra vodenja.

Dolga zima je začetek intenzivnih vzdrževalnih in investicijskih del premaknila v pozno pomlad. Kljub temu smo uspeli realizirati zahtevne rekonstrukcije oziroma posodobitve RTP Primskovo, RTP Tržič, zaključili izgradnjo RTP Bohinj, prenekateri odsluženi kilometer SN daljnovoda nadomestili s kablovodom, zgradili ali obnovili precej nizkonapetostnega omrežja in transformatorskih postaj, nadgradili in vzdrževali telekomunikacijske sisteme ter sisteme zaščite in vodenja. Še posebej pa smo lahko ponosni, da nam je uspelo zaključiti prehod mesta Kranja na 20 kV napetostni nivo.

Skladno z novo tipizacijo merilnih mest smo novim odjemalcem dokončno prenehali vgrajevati indukcijske števec. Poskusno smo opremili napajalno področje dveh transformatorskih postaj s sodobnim AMR-sistemom za daljinsko odčitavanje števec gospodinjstev odjemalcev.

S 1. 1. 2006 smo pričeli v celoti odpravljati napake in nadzirati merilna mesta, s 1. 1. 2007 pa bomo pričeli v celoti izvajati tudi vse procese pri prekinitvah dostopa do omrežja. S tem bomo operativno prevzeli izvajanje vseh zakonskih nalog SODO.

Na zunanji presoji smo ponovno potrdili izpolnjevanje zahtev standarda ISO 9001 in uspešno prestali tudi certifikacijsko presojo po okoljskem standardu ISO 14001, s čimer smo izpolnili tudi svojo zavezo, da bomo ohranjali čisto okolje.

Veliko pozornosti smo posvetili tudi razvoju distribucijskega omrežja. Sodelovali smo pri izdelavi dolgoročnih študij razvoja omrežja, posvetili pa smo se tudi iskanju celovitih razvojnih rešitev posameznih elektroenergetskih področij. Leto zaključujemo tudi z izdelavo desetletnega razvojnega načrta za obdobje 2007-2016.

1. 7. 2007 se dokončno odpre trg z električno energijo, hkrati pa bo v letu 2007 začel delovati tudi systemski operater distribucijskega omrežja, ki bo pridobil koncesijo za izvajanje dejavnosti distribucije električne energije. Izvajanje nalog za SODO na področju Elektro Gorenjska bo urejeno s pogodbo. Elektro Gorenjska tako ne bo več javno podjetje, ampak izvajalec storitev za SODO in trgovec z električno energijo. Kako bo vse skupaj delovalo v praksi, pa je ta trenutek še prezgodaj napovedovati.

Vse, česar si človek resnično želi, lahko tudi uresniči. Zato drug drugemu zaželimo zdravja, sreče, zadovoljstva in veliko skupnih delovnih zmag v letu 2007.

OE Nakup in prodaja

Aleš Ažman, izvršni direktor OE NP

V letu 2006 se je v okviru podjetja pričel proces reorganizacije z namenom, da se zadosti pravnim zahtevam ločitve tržnih in reguliranih dejavnosti ter odprtju trga za gospodinjstev odjemalce s 1. 7. 2007, ki se tudi neposredno nanaša na delo OE NP.

Na osnovi sklepa uprave podjetja se je že v letu 2005 pričel projekt združevanja organizacijskih enot OE DTO in OE NPEE, ki je bilo končano v predvidenem roku do 30. 6. 2006. Novonastala enota OE NP je prevzela vse obveznosti in naloge prejšnjih dveh organizacijskih enot.

Z ustanovitvijo nove organizacijske enote so bili doseženi temeljni cilji, ki so usmerjeni v racionalizacijo poslovanja, boljšo izkoriščenost kadrovskih virov in zagotavljanje kvalitetnejše in prijaznejše storitve za odjemalca.

Doseženi rezultati poslovanja v letu 2006 na področju prodaje upravičenim odjemalcem presegajo načrtovane vrednosti in so plod dobrega dela in zaupanja poslovnih partnerjev v naše podjetje. Na področju prodaje električne energije gospodinjstvom je cena električne energije regulirana, rezultat poslovanja pa je v okviru načrtovanih vrednosti.

V letošnjem letu smo večjim upravičenim odjemalcem, zlasti industrijskim odjemalcem, omogočili nakup električne energije za obdobje treh let z namenom, da se izognejo cenovnim tveganjem na trgu z električno energijo, kjer smo bili zlasti v zadnjem letu zaradi naraščajoče porabe priča velikim cenovnim skokom na borzah z električno energijo. Odjemalci se vse bolj zavedajo pravočasnosti in pomembnosti svojih odločitev, zato je ena izmed ključnih vlog pri prodaji električne energije zlasti svetovanje in pomoč kupcem pri teh pomembnih odločitvah. Z uspešnim delom smo si uspeli pridobiti zaupanje svojih kupcev tako, da smo z vsemi ključnimi kupci uspeli podpisati pogodbe o dobavi električne energije za naslednje leto oziroma naslednje triletno obdobje.

Na področju prodaje gospodinjstvom odjemalcem je klicni center eden izmed pomembnih projektov Elektra Gorenjska, ki je v svoji polni funkcionalnosti

Glavna tema

zaživel v drugi polovici letošnjega leta. Klicni center nudi pomembno podporo pri prodaji električne energije vsem gospodinjskim odjemalcem in podjetjem z letnim odjemom, nižjim od 30.000 kWh letno, ostali večji odjemalci imajo po pogodbi določenega skrbnika.

S popolno liberalizacijo trga električne energije v letu 2007 in z vzpostavitvijo drugega energetskega stebra se raven konkurence na slovenskem trgu povečuje in s tem tudi pričakovanja kupcev. Zavedamo se, da se bomo morali boriti za nove kupce in da ohranimo že obstoječe, zato bo tudi v prihodnje kupec v središču poslovanja naše OE, svoje poslovno sodelovanje pa bomo skušali nadgraditi še z dodatnim naborom produktov in storitev.

Naraščajoča poraba energentov, ki je posledica gospodarske rasti in vse večje uporabe elektronskih in klimatskih naprav v gospodinjstvih, vpliva na povečanje cen energentov, zato pridobiva racionalna raba električne energije vse pomembnejšo vlogo. Projekti na področju racionalne rabe so zato ena izmed naših pomembnih usmeritev. Največji potencial vidimo v izkoriščanju lesne biomase v projektih za soproizvodnjo toplotne in električne energije ter promociji prodaje električne energije, proizvedene iz okolju prijaznih obnovljivih virov, kar omogoča trajnostni razvoj in ohranjanje virov tudi za prihodnje generacije.

Spremenjene razmere, v katerih bomo poslovali v prihodnje, za nas predstavljajo nov izziv, ki bo od nas zahteval še večjo fleksibilnost in pripravljenost na povečano stopnjo konkurenčnosti in globalizacijo energetskega sektorja, pri čemer bo potrebna konsolidacija znotraj slovenskega elektroenergetskega sektorja z namenom povečanja učinkovitosti in zagotavljanja konkurenčnosti na vse bolj zahtevnem trgu.

Poslovno leto 2006 je bilo za nas leto, polno preizkušenj in izzivov, zato bi se ob tej priložnosti rad zahvalil vsem svojim sodelavkam in sodelavcem za vložen trud in njihov doprinos k doseženim rezultatom, saj je prav njim potrebno pripisati velik del zasluga za uspešno poslovanje.

V prihodnjem letu pa želim vsem veliko prijetnih trenutkov v krogu družin in prijateljev ter veliko zadovoljstva, zdravja in sreče.

OE Izvajanje vzdrževanja in gradenj Rudi Ogrinc, izvršni direktor OE IVG

Za nami je drugo leto, odkar smo bili organizirani kot samostojna organizacijska enota OE IVG. Svoje poslovne cilje tako znotraj podjetja (investicije, vzdrževanja, odprave okvar, dela na merilno-krmilnih napravah) kot tudi na zunanem trgu smo uspešno dosegli. V prihodnje si želimo še boljše in še uspešnejše delati. Eden pomembnih dogodkov v preteklem letu je bila selitev vodstva OE IVG in službe za načrtovanje v nove poslovne prostore na lokaciji Mirka Vadnova 3. S tem smo izboljšali komuniciranje in sodelovanje tako med svojimi delavci kot tudi z ostalimi OE v Elektro Gorenjska.

V poslovnem letu 2006 smo skupaj z OE DO zaključili 10-letni projekt prehoda z 10 kV napetostnega nivoja na 20 kV napetostni nivo na območju Kranja. Na področju izvajanja merilno-krmilnih del smo izvedli pilotni projekt daljinskega odčitavanja električnih števecv prek DLC-sistema in to na območju transformatorskih postaj TP Primskovo šola in TP Lipce. Istočasno smo na

področju zamenjave števecv in prenavstitve stikalnih ur izničili vse zaostanke. V prihajajočem letu se pričakuje nadaljevanje liberalizacije elektroenergetskega trga v Sloveniji. Naša organizacija je na predvidene spremembe pripravljena, kar smo dokazali z dosedanjim odnosom do dela. Na zahteve notranjega in zunanega trga se hitro odzivamo in pri tem upoštevamo tržne zakonitosti.

V začetku leta nas vse skupaj čaka prehod na novo valuto - EVRO (€). Tako bomo za doseganje še boljših poslovnih rezultatov morali narediti še dodatni korak v fazi priprave del pri izvajanju lastnih investicij.

V prihajajočem letu vsem želim čim boljše medsebojno sodelovanje, razumevanje, veliko strpnosti, čim manj pretresov, obilo zdravja in brez poškodb.

Vsem sodelavkam in sodelavcem želim, da mirno in v krogu svojih prijateljev in družinskih članov zaključijo staro leto 2006 in z veliko dobre volje in veselja vstopijo v novo leto 2007.

OE Finančno ekonomski sektor Ivanka Jelenc, izvršna direktorica OE FES

V letu 2006 so bili glavni dogodki oziroma aktivnosti povezane:

- z letnim poročilom in s konsolidiranim letnim poročilom za leto 2005 in z vsemi aktivnostmi v zvezi s sprejemom,
- z gospodarskim načrtom za leto 2006,
- s spremembami davčne zakonodaje, ki so bile uveljavljene s 1. 1. 2006,
- z uvajanjem novih slovenskih računovodskih standardov. V zvezi z njimi so tekle posamezne aktivnosti v okviru podjetja in v okviru delovnih in projektnih skupin GIZ-a distribucije električne energije,
- s prevzemom evra kot nacionalne valute s 1. 1. 2007.

Posebej ponosni smo na visoko mesto, doseženo na tekmovanju za najboljšo letno poročilo, ki ga pripravlja časnik Finance, v prvi vrsti pa na pozitivno revizijsko poročilo, ki potrjuje naš prikaz resnične in poštene slike poslovanja in rezultatov naše družbe oziroma skupine Elektro Gorenjska.

Leto, ki prihaja, ponovno prinaša obilico novosti, in sicer:

- na davčnem področju: objavljeni so že bili novi davčni zakoni iz paketa davčnih reform, ki začno veljati 1. 1. 2007, nekatera določila pa veljajo tudi že za leto 2006,
- na področju uvajanja evra, ki kot nova denarna enota začne veljati s 1. 1. 2007. Po tem datumu bo nastala zanimiva situacija: zaključno poročilo oziroma letno poročilo za leto 2006 z vsemi statistikami za leto 2006 bomo pripravljali in oddajali v tolarjih, otvoritveno stanje in vse dogodke, ki bodo nastali po 1. 1. 2007, pa bomo spremljali v evrih,
- uvedba sprememb zakona o trošarinah, ki na novo opredeljuje trošarine na električno energijo,
- predvidene organizacijske spremembe ob odprtju trga z električno energijo 1. 7. 2007.

Leto 2007 bo polno sprememb, a tega smo že navajeni, saj spremembe so ostale edina stalnica našega življenja in dela.

Vsem sodelavcem želim, da bo leto 2007 leto prijateljstva in dobrega medsebojnega sodelovanja; naj se izpolnijo želje, ki si jih še sebi komaj upamo priznati ...

Naj bodo božični in novoletni prazniki polni vedrine v krogu ljudi, ki jih imate najraje, naj iz kuhinje zadiši po najboljši potici, naj bo družba veselo razpoložena in naj vam silvestrski poljub za vedno ostane v spominu.

Glavna tema

OE Splošne in tehnične storitve

mag. Maja Fišinger, izvršna direktorica OE STS

Organizacijska enota Splošno tehnične storitve (v nadaljevanju OE STS) je zaživela s 1. 9. 2006. Dotedanji OE Splošno pravno-kadrovske storitve in OE Dopolnilne tehnične storitve sta se združili v novo, večjo OE, ki po novem obsega kar osem služb in 42 zaposlenih. Delovne naloge zaposlenih se zaradi združitve niso spremenile. Vse službe znotraj nove OE STS so v letu 2006 uspešno opravljale svoje naloge in tako tudi ostalim organizacijskim enotam znotraj skupine Elektro Gorenjska omogočale hitrejše in lažje delo pri doseganju svojih ciljev. V OE STS so namreč združene podporne službe, katerih namen je opravljati storitve tako, da bo zagotovljena celovita in ažurna podpora upravi in ostalim dejavnostim v družbi. Ob zaključku marsikaterega projekta je bila službam OE STS izrečena zahvala za pomoč pri delu.

Kakršnakoli reorganizacija, pa naj bo še tako majhna, vpliva na zaposlene in spremeni njihov ritem dela. Zaposleni v OE STS smo bili takšne reorganizacije deležni v letu, od katerega se poslavljamo. Kljub temu pa je bilo v letu 2006 izvedenih precej aktivnosti, na katere se s ponosom spominjamo. Med drugim smo uspešno sodelovali na razpisu za sofinanciranje izobraževanj in tako pridobili sredstva v višini 4,8 mio SIT. Organiziranih je bilo več likovnih razstav, med katerimi velja posebej izpostaviti razstavo ob 80-letnici Franceta Slane in razstavo Veljka Tomana. Tudi vse ostale službe so uspešno opravljale svoje naloge in tako doprinesle k večjemu ugledu in dobremu poslovanju družbe Elektro Gorenjska.

V začetku novega leta nas čaka že prva sprememba, ko bo OE STS izgubila eno službo. Služba za projektivo bo namreč prešla v OE Distribucijsko omrežje, tako da bo OE STS sestavljajo sedem služb. Vse preostale službe bodo še naprej v okviru OE STS sledile ciljem, začrtanim v poslovnem načrtu, in tako s svojim delom zagotavljale podporo ostalim dejavnostim v Elektro Gorenjska. Posebnih sprememb, ki jih ne bi narekovala zakonodaja sama, v OE STS ne načrtujemo.

V letu 2007 želim sodelavcem veliko zdravja in sreče, v delovnem okolju pa zadovoljstva, razumevanja in dobrega sodelovanja ter obilo poklicnih uspehov.

Gorenjske elektrarne, d. o. o.

Marko Čarman, direktor

Podjetje Gorenjske elektrarne, d. o. o., je v iztekajočem letu s svojimi strateškimi cilji, odločitvami, potezami ter rezultati dokazalo, da korektno izpolnjuje zastavljeno poslanstvo - proizvodnjo električne energije.

V letu 2006 smo uspešno nadaljevali dela za uresničevanje svojih strateških ciljev v smislu povečevanja proizvodnih kapacitet in kvalitetnega izvajanja vseh aktivnosti. Letošnja najpomembnejša investicija je brez dvoma nova sončna elektrarna. Na strehi pokritega parkirišča podjetja A-1 Remont na Laborah v Kranju je začela obratovati fotonapetostna elektrarno moči 30,9 kW. Na letnem nivoju naj bi proizvedli 32.000 kWh električne energije.

Od tovarne SAVA Kranj smo odkupili zemljišče pri HE Standard, ki je potrebno za nemoteno obratovanje elektrarne. Z ureditvijo zemljiškopravnih zadev bomo tako lahko v prihodnje povečali moč oziroma proizvodnjo električne energije bodisi z doinstalacijo bodisi z novo proizvodno kapaciteto. Zainteresirani smo tudi za nakup opravičljivih kapacitet, ki so ekonomsko zanimive. Potekali so poslovni razgovori za nakup verige štirih malih hidroelektrarn podjetja BPT Trzič. Elektrarne so v povprečju stare 80 let, imajo inštalirano moč 4 MW ter povprečno letno proizvodnjo 19.000 MWh električne energije. Zaradi že kar precejšnje zastarelosti objektov in naprav je smiselno nameniti pozornost razvoju, posodobitvi in avtomatizaciji naprav, s katerimi bi seveda dosegli tudi povečanje proizvodnje električne energije. Poleg tega pa zastarela in dotrajana oprema ne zagotavlja več varnega in zanesljivega obratovanja.

Intenzivno delamo tudi na novih vodnih virih, vendar so postopki pridobivanja upravne dokumentacije, predvsem koncesije za vodotok, zapleteni in dolgotrajni. O projektih za izgradnjo novih malih hidroelektrarn pa bi želel povedati sledeče: Izgradnja malih hidroelektrarn je možna in rentabilna le na redkih lokacijah, kjer ugodna hidrologija zagotavlja stalnost proizvodnje, ugoden teren pa zagotavlja doseganje visokih hidravličnih padcev na majhnih razdaljah, kar je pogoj za sprejemljivo nizko ceno izgradnje MHE. Ugodnih lokacij za novogradnje MHE je v Sloveniji zelo malo. Skoraj vse lokacije, ki so še ostale neizkoriščene, so vezane na okoljevarstvene zaščite, ki ne dovoljujejo energetskega izkoriščanja vira, kar je tudi razlog za dosedanjo neizkoriščenost. Povečevanje proizvodnih kapacitet z novogradnjami je torej možno le z obširnimi akcijami političnega lobiranja, s katerim je le s težavo možno pridobiti koncesijo in gradbeno dovoljenje na prostih ugodnih lokacijah za izgradnjo mHE.

Načrtujemo, da bomo do konca leta proizvedli 47,5 milijona kWh električne

energije. Do meseca oktobra smo presegli plan proizvodnje za približno 8 %. Najbolj "vodnata" sta bila meseca april in avgust, jesenski meseci pa nam letos glede padavin nikakor niso naklonjeni, a vseeno računamo, da bomo plan na letnem nivoju proizvodnje presegli.

Potekale so aktivnosti na denacionalizaciji HE Sava, HE Pristava. Za nemoteno izvajanje dejavnosti in optimizacijo proizvodnje električne energije je potrebno zagotavljati visoko obratovalno pripravljenost, zato smo večji del pozornosti v letu 2006 namenili rednemu in načrtovanemu vzdrževanju objektov in naprav, hkrati pa tudi že vlagali v posodobitev objektov, naprav in opreme. Večjih havarij in defektov na elektroenergetskih napravah v elektrarnah na srečo nismo imeli.

Nov štiriletni mandat je dobil nadzorni svet, prav tako pa so bili na novo izvoljeni predsednik in člani Sveta delavcev Gorenjskih elektrarn.

Ves čas smo si prizadevali za uspešne odnose tako z našimi poslovnimi partnerji kot tudi z zaposlenimi, saj le dobra informiranost, razumevanje, pripadnost in motivacija vodijo k še boljšim rezultatom. Trudili smo se tudi za čimbolj racionalno in ekonomično organiziranost poslovanja ter veliko pozornosti namenili skrbi za okolje.

Vodstvo Gorenjskih elektrarn, d. o. o., bo tudi v poslovnem letu 2007, da bi dosegalo dolgoročno uspešno poslovanje družbe, vodilo racionalno politiko poslovanja in bo sledilo postavljeni viziji materinske družbe, da le-ta postane prek hčerinskega podjetja Gorenjske elektrarne prepoznaven proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov na okolju prijazen način.

Prihodnost prinaša nove priložnosti in izzive. Verjamem, da jih bomo še naprej uspešno obvladovali.

Ob izteku poslovnega leta se želim v imenu podjetja zahvaliti vsem sodelavcem za prizadevno in požrtvovalno delo in sodelovanje. V prihajajočem letu pa vsem delavcem in tudi upokojemcem v poslovni skupini Elektro Gorenjska želim veliko zdravja, sreče ter dobrega medsebojnega sodelovanja. Vesele praznike in srečno novo leto 2007!

Aktualno

Prehod Kranja na 20 kV

Bojan Luskovec, Janez Hudobivnik, Miha Žumer

Dokaj podrobno je bil kronološki potek prehoda na 20 kV celotnega SN omrežja Elektra Gorenjska predstavljen v marčevskem glasilu ELGO (avtor: Miha Žumer). Uvodoma pa je le potrebno osvetliti nekaj obdobj, v katerih so bili opravljeni ključni prehodi na 20 kV napetostni nivo na Gorenjskem.

Na zgornjem delu območja Elektra Gorenjska je bil prehod zaključen že pred 16 leti (leta 1990). Vzporedno s tem se je zaradi povezav med območji zaključeval tudi prehod zahodnega dela spodnje Gorenjske (RTP Tržič). Zaradi zanesljivosti napajanja je bilo potrebno posledično dobesedno vrtati 20 kV sistem in transformacijo v RTP Zlato polje in RTP Primskovo. S tem so bili vzpostavljeni tudi ugodni pogoji za prehod sedanjega območja KN Cerklje - Visoko na 20 kV. Ob tem je kar nekaj elektroenergetskih naprav območja Kranja že tudi dobilo 20 kV napetost.

Vzporedno so se opravljale predelave naprav na območju Železnikov in Škofje Loke, ki so prevzele 20 kV napetost v obdobju od leta 1990 do 1994.

Foto: Gaber Resman.

Menjava transformatorja 110/20, 31,5 MVA v RTP Primskovo. Foto: Gaber Resman.

ti mnenja o nadaljevanju projekta: skeptiki niso verjeli v možnost pridobitve dovoljenj za posege na terenu in nekaterih lastniških napravah, drugi pa so zaupali izdelanemu Elaboratu št. 18 - 6 - 3325: Analiza stanja ter ocena stroškov z 10 kV na 20 kV nivo napetosti na območju Elektra Gorenjska ter dinamika odmiranja 35 kV napetosti na Gorenjskem. Odločitev je bila, da se s prehodom nadaljuje. Leta 1998 je bil izdelan še elaborat z oceno stroškov in določeno dinamiko prehoda na 20 kV.

Začelo se je z izgradnjo novega RTP Zlato polje ter se nadaljevalo z izgradnjo RTP Medvode in s prehodom oskrbovalnega območja na 20 kV.

V podjetju so se na tej prelomni točki začela deli-

Foto: Gaber Resman.

Rekonstruirale so se RTP Labore, pristopilo se je še k dokončni rekonstrukciji RTP Primskovo in s tem je bil kranjski elektroenergetski otok v nekaj zadnjih letih dobesedno prisiljen storiti dokončne korake za prehod na 20 kV.

Potrebno je bilo potrkati na nešteta vrata lastnikov zemljišč in objektov, poiskati trase kablovodov, sestaviti dogovore in pogodbe ter izdelati elaborate in projekte. Izvedba del je nemalokrat potekala ob koncih tedna, saj se je bilo z izklopi potrebno nenehno prilagajati odjemalcem.

Ko se danes spomnimo posamičnih slavnostnih otvoritev pomembnejših elektroenergetskih objektov v bližnji preteklosti, so bili le-ti mejniki v mozaiku, ki ga kot kamenčki sestavljajo transformatorske postaje in povezovalni vodi.

11. 11. 2006 ob 8. uri je dežurni KN Kranj v DCV Kranj naročil izklop transformatorja 20 MVA, 110/10 kV: s tem je bil zaključen dobri dve desetletji trajajoč projekt prehoda na 20 kV v Elektru Gorenjska.

Vsem sodelavcem, tudi številnim, ki med nami niso več prisotni, gre zahvala, da smo Elektro Gorenjska prvo slovensko distribucijsko podjetje, ki ji je uspelo zaključiti projekt prehoda na 20 kV.

Aktualno

Investicije v letu 2007 Andrej Smrekar

Plan investicij

Ta članek pišem štiri ure po tistem, ko mi je Tomaž Pirš prinesel prvi izvod že skoraj usklajenega plana investicij za leto 2007. V zadnjih dveh mesecih, kolikor je trajalo usklajevanje in izdelava plana, je bilo prvih izvodov kar nekaj, vendar pa je zadnji nekaj posebnega. Poleg tega, da je končno usklajen med službami in organizacijskimi enotami, so tudi zneski prvič navedeni v evrih. Za nekoga, ki nikoli ni sodeloval pri pripravi in usklajevanju plana investicij, bo to le 70 listov popisane papirja. Za sodelujoče pri pripravi plana pa mnogo več.

Priprava plana

Plan investicij se pripravlja v službi za investicije. Pri planiranju sodelujejo tako ali drugače vse službe EG. Služba za investicije skrbi za ustrezen zajem podatkov in tudi za ustrezno koordinacijo med posameznimi službami. Največ usklajevanja je potrebnega med službo za razvoj, službo za transport EE in vzdrževanje, službo za obratovanje, službo za energetiko (soglasja) in službo za investicije pri investicijskih skupinah SN vodi, TP in NNO. Ker je potrebnih vedno več kot razpoložljivih sredstev, so končni usklajevalni sestanki večinoma zelo burni in potekajo ob povišanem tonu argumentiranja in prepričevanja.

Vhodni podatki

Vhodne podatke za izdelavo letnega plana dobimo iz več virov. Osnova so razvojne študije in 10-letni načrt razvoja omrežja. Vzdrževalci in obratovalci posredujejo podatke na osnovi t. i. programa pomanjkljivosti, v katerega se med letom vnašajo vse ugotovljene pomanjkljivosti na naših EE napravah. Ko bi to le bilo vse - pa ni. Upoštevati je potrebno še vse tisto, kar narekujejo razni občinski in državni razvojni načrti (posegi v prostor): nove stanovanjske soseske, nove industrijske cone, rekonstrukcije občinskih in državnih cest, enormna porast potreb po električni energiji (še posebej v turističnih krajih) itd. Zelo veliko uporabnih podatkov dobimo od sodelavcev s terena (krajevna nadzorništva) in vodij projektov (inženirji za nadzor), saj so vpeti v lokalno okolje in so zelo dobro seznanjeni z dogajanjem na občinski ravni. Vse te podatke ustrezno obdelata služba za razvoj, ki bedi nad tipizacijo EE naprav in razvojem EE omrežja. Tako obdelani podatki predstavljajo hrbtenico plana investicij.

Podatki za neenergetske objekte se zberejo znotraj organizacijskih enot in nam jih posredujejo izvršni direktorji. Ko so tako zbrani vsi podatki, se jih finančno ovrednoti in vnese v računalniški program.

Filtriranje podatkov

Vse lepo in prav, vendar pa končna številka pokaže za skoraj eno milijardo več potreb, kot je predvidenih sredstev. Sedaj se začne težji del usklajevanja. Nastopi ekipa za pridobivanje upravne dokumentacije (Jošt, Hrast, Mali), ki pove, za katere projekte lahko pričakujemo, da jih bomo (z vidika upravnih postopkov) lahko izvedli v naslednjem letu. Kljub temu je potrebnih še zmeraj več kot sredstev. Končno selekcijo naredi služba za transport EE in vzdrževanje, končni pregled pa opravi služba za razvoj, ki skrbi za uravnotežen razvoj celotnega EE omrežja na področju Gorenjske. Neenergetski del plana investicij je veliko lažje uskladiti.

Težji projekti v letu 2007

V planu za leto 2007 je največ sredstev namenjenih za SN vode. Pri tem izstopajo 20 kV povezave: Jesenice - Kranjska Gora; kablovod za napajanje protokolarnega objekta Brdo, nov kablovod iz RTP Labore za napajanje letališča

Brnik in izvedba novih SN povezav na območju Škofje Loke zaradi ukinjanja 35 kV nivoja napetosti.

Pri 110 kV vodih se nadaljujejo aktivnosti na povezavi DV 2x110 kV Železniki - Bohinj. Predvidena je tudi vgradnja medfaznih distančnikov še na drugem sistemu daljnovoda med Bledom in Bohinjem, katerega normalno obratovanje je ob zimskih razmerah oteženo, saj zaradi dodatnih bremen in nihanja vodnikov redno prihaja do medfaznih stikov. Nadaljujejo se tudi aktivnosti na 110 kV povezavi Jesenice - Kranjska Gora in KKranjska Gora - Italija.

V skupini RTP 110/20 kV izstopa izgradnja novega 110 kV stikališča v RTP Železniki in novega 110 kV DV polja v RTP Škofja Loka ter zamenjava energetskega transformatorja v RTP Labore. Za RTP Moste so predvidena sredstva za projektno dokumentacijo in upravni postopek. Začele se bodo tudi aktivnosti (dokumentacija) za novo RTP Brnik.

Na področju telekomunikacij in merilnih naprav je poudarek na nadgradnji TK vozlišč, sekundarne opreme in programske opreme za DCV ter novih merilnih in registriranih napravah.

V skupini posl. tehn. račun. opreme je večji del sredstev namenjen za licence programske opreme, obnovo registrirane sistema in uvedbo novega dokumentnega sistema. En del sredstev je predviden tudi za zamenjavo dotrajane opreme in posodabljanje opreme.

Pri transportnih sredstvih se predvideva zamenjava starejših in dotrajanih vozil, del sredstev pa je namenjen uvedbi t. i. sistema za sledenje vozil.

Nepredvidene zadeve

Izkušnje letošnjega leta in preteklih let kažejo, da se (ne glede na še tako dobro planiranje in usklajevanje) med letom zaradi različnih vzrokov pojavijo tudi nepredvidene zadeve, ki zahtevajo našo pripravljenost. Zato imamo del sredstev za nepredvidene energetske objekte rezerviranih v postavki nujna investicijska dela.

Zaključek

Vseh podrobnosti in vseh aktivnosti, s pomočjo katerih s skupnimi močmi uskladimo plan investicij za prihodnje leto, ni možno na kratko opisati. Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem prizadevnim sodelavcem Elektro Gorenjska (še posebej pa sodelavcem v službi za investicije), ki so s svojim znanjem in z angažiranjem prispevali svoj delež pri izdelavi plana investicij za leto 2007.

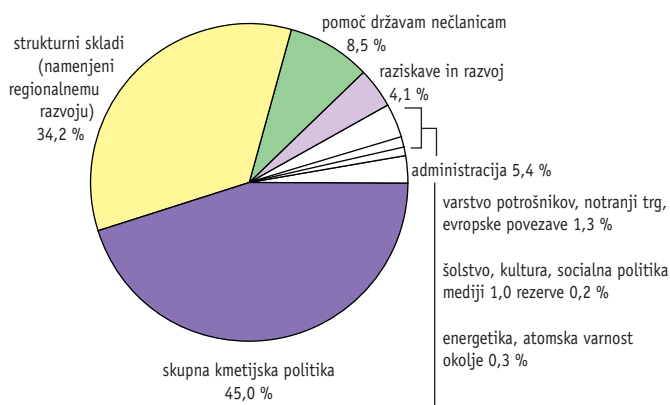
Aktualno

Pridobivanje sredstev iz virov EU

Marjan Jerele

Evropska unija se financira iz skupnega proračuna. Sestavljajo ga prihodki vseh držav članic, in sicer carine in kmetijske dajatve na proizvode iz držav nečlanic, dogovorjeni delež davka na dodano vrednost, zbran po enotnem sistemu v državah EU, ter delež bruto domačega proizvoda.

Sredstva iz proračuna EU se prek različnih politik in programov prelivajo nazaj v države članice za financiranje skupnih politik, posamezni deleži so prikazani na spodnjem diagramu.

Slovenija bo v obdobju 2004-2006 iz proračuna EU predvidoma prejela 295,3 milijarde tolarjev, iz njega bo predvidoma prejela 94,1 milijarde tolarjev več, kot bo vanj vplačala. Slaba tretjina sredstev bo namenjena kmetijstvu, petina strukturni politiki, dobra šestina notranji politiki, četrtnina pavšalnim povračilom in šestina predpristopni pomoči, do katere po letu 2006 ne bo več upravičena. Znatno del sredstev iz proračuna EU je namenskih in jih bo država lahko črpala le na podlagi projektov, ki jih bo odobrila Evropska komisija. Slovenija torej omenjenih sredstev ne bo prejela samodejno, temveč bo višina prejetih sredstev odvisna od kakovostno pripravljenih programov.

Strukturni skladi so finančni instrument regionalne politike EU. Podpirajo razvoj tistih evropskih regij, ki zaradi različnih vzrokov zaostajajo v razvoju. Njihov cilj je zmanjšati razlike in ustvariti okolje za enakomeren in uravnotežen razvoj vseh držav in regij Evropske unije. Pod skupnim imenom strukturni skladi obstajajo štiri skladi:

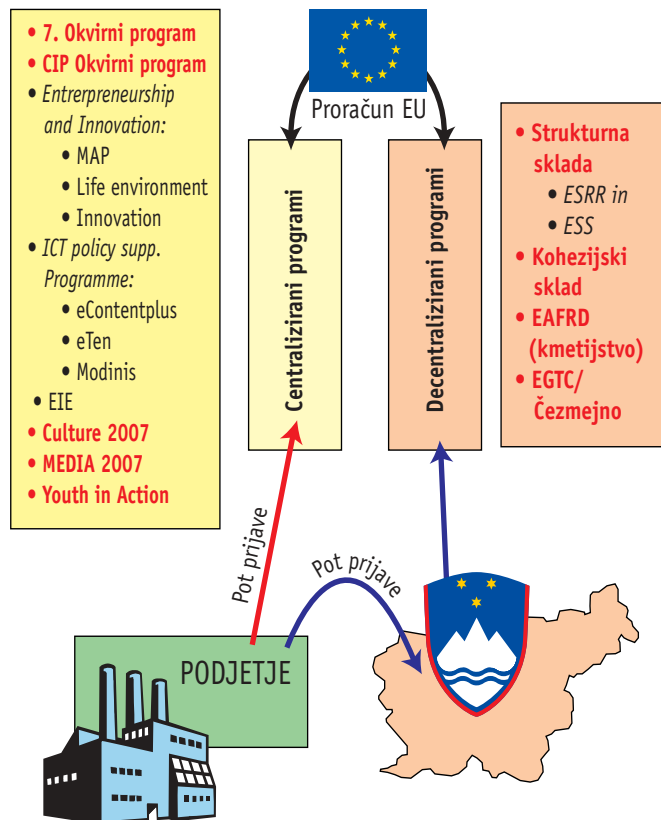
- **Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)** prispeva k zmanjševanju razlik v gospodarski in socialni razvitosti evropskih regij, tako da podpira vlaganja v proizvodnjo in infrastrukturo, zdravstvo in izobraževanje.
- **Evropski socialni sklad (ESS)** je finančni instrument, ki je namenjen vlaganju v ljudi. Njegovo poslanstvo je zmanjševanje nezaposlenosti, spodbujanje zaposljivosti in razvijanje podjetniškega duha, vlaganje v znanje, skrb za enake možnosti in socialno vključenost vseh v trg delovne sile.
- **Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EKUJS)** podpira gospodarsko prestrukturiranje kmetijstva in razvoj podeželja.
- **Finančni instrument za usmerjanje ribištva (FIUR)** podpira prizadevanja za ravnovesje med ribolovnimi viri in njihovim izkoriščanjem, pomaga ohranjati konkurenčnost ribištva in oživlja območja, odvisna od ribištva.

Ob njih obstajajo še štiri **pobude skupnosti: Interreg, Equal, Leader + in Urban**. Te delujejo na področjih, ki zadevajo EU kot celoto, in niso omejeni na posamezno državo. Vsaka pobuda deluje v okviru enega od skladov.

Kohezijski sklad je strukturni inštrument, ki prispeva h krepitvi ekonomske in socialne kohezije. Sklad sofinancira projekte s področja okolja in vseevropskih omrežij prometne infrastrukture v tistih državah članicah, katerih BDP na prebivalca je manjši od 90 % povprečja EU.

Slovenija, ki je za potrebe izvajanja strukturnih instrumentov obravnavana kot ena sama regija, v sedanjem obdobju prejema pomoč iz vseh štirih strukturnih skladov, kohezijskega sklada in dveh pobud skupnosti: Interreg III in Equal.

Podjetja, ki so zainteresirana za koriščenje sredstev EU, se za pridobitev le-teh lahko potegujejo na razpisih, ki jih razpisuje neposredno EU (centralizirani programi), oziroma na razpisih, ki jih na osnovi pridobljenih sredstev razpisuje Slovenija (decentralizirani programi). Sredstva iz centraliziranih programov lahko pridobijo samo prosilci, združeni v različne evropske konzorcije oziroma interesne skupine, za sredstva iz decentraliziranih programov pa lahko kandidirajo slovenska podjetja tudi posamezno. Možnosti pridobivanja sredstev EU z glavnimi viri so prikazane na spodnji sliki.

Podjetje Elektro Gorenjska je v letu 2006 že pridobilo del sredstev na področju izobraževanja, v obdobju 2007-2013, v katerem je za Slovenijo predvidenih skoraj 120 milijard tolarjev na leto, pa želimo kandidirati predvsem na področjih operativnih programov za krepitev razvoja okoljske in prometne infrastrukture ter na področjih pridobivanja električne energije iz alternativnih virov.

Aktualno

Odprtje RTP Bohinj in podelitev certifikata ISO 14001

Mateja Purgar

Hladno petkovo popoldne, 3. novembra, je bil za Elektro Gorenjska pomemben dan, saj smo postavili nov mejnik pri uredničenju enega naših osnovnih poslanstev, to je zanesljiva in kakovostna oskrba odjemalcev z električno energijo. Kot kamenčki v mozaiku je oskrba z energijo odvisna od elektroenergetskih objektov, od koder električna energija potuje do končnega odjemalca. Dan je zaznamovala tudi podelitev certifikata ISO 14001, sistema za ravnanje z okoljem.

Odprtje RTP Bohinj

Novo krajevno nadzorništvo in sodobna razdelilna transformatorska postaja, ki jo danes slovesno odpiramo, nista samo nova pridobitev Elektra Gorenjska, ampak predvsem pridobitev za naše odjemalce na območju Bohinja in za celotno elektrodistribucijo Slovenije, je povedal minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak.

Nova RTP 35/20 kV Bohinj je namenjena oskrbi energetskega območja bohinjske doline in v prihodnosti energetski povezavi s sosednjo Selško dolino. Sodobna razdelilna transformatorska postaja predstavlja pogoj za načrtovano 110 kV povezovanje z RTP Železniki in RTP Škofja Loka, tako da bomo lahko v prihodnje tudi na tem napajalnem območju po potrebi zagotovili dobavo električne energije iz nadomestnih virov, je povedal predsednik uprave Elektra Gorenjska mag. Jože Knavs.

Kdo je sodeloval pri izgradnji RTP Bohinj?

Petkova slovesnost je bila nedvomno rezultat požrtvovalnosti in neutrudnosti sodelavcev, ki so sodelovali pri izgradnji objekta. Predsednik uprave mag. Jože Knavs se je iskreno zahvalil Miri Pibernik, ki je na objektu vodila elektromontažni nadzor, Franciju Malenšku za dobro opravljen gradbeni nadzor, koordinatorem za obratovanje Gregorju Šternu, Viliju Bonči in Marjanu Kavčiču, koordinatormu za zaščito Janezu Smukavcu, koordinatormu za vodenje Petru Zagožnu, koordinatormu projektne dokumentacije Florijanu Cerkovniku, vodji javnih razpisov Alojzu Bobnarju ter vodjema službe za investicije Antonu Kosu in Andreju Smrekarju.

Za kakovostno sodelovanje se je zahvalil tudi zunanjim izvajalcem. Dobavitelj primarne opreme je bila Elektronabava iz Ljubljane. Celice je z zaščito in vodenjem opremila Iskra Sistemi, in sicer NEO 2000 dobavitelja C & G iz Ljubljane. Dobavitelj in izdelovalec omar lastne rabe in izvajalec vseh elektromontažnih del je bil EMB Bizant iz Medvod. Sistem neprekinjenega napajanja je dobavil SITEL iz Ljubljane. Izvajalec gradbenih del je bil ENERGOGROUP iz Ljubljane.

Podelitev priznanja ISO 14001

Direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje Igor Likar je članu uprave Elektra Gorenjska mag. Andreju Šušteršiču predal certifikat mednarodnega standarda ISO 14001, ki je potrditel prizadevanj Elektra Gorenjska na področju družbene odgovornosti, in poudaril, da so presojevalce prepričali predvsem internu komuniciranje prek trimesečnega glasila, v katerem se vedno obravnava okoljska problematika in je prek spleta dostopno tudi širši javnosti, dvigovanje okoljske kulture dobaviteljev tudi z javnimi naročili, odprtost za nove najboljše tehnike in predloge izboljšav, dobro integriran sistem kakovosti in sistem ravnanja z okoljem ter uvajanje in uporaba modela poslovne odličnosti.

Ob tem je član uprave mag. Andrej Šušteršič dejal, da v Elektru Gorenjska skrbimo za kakovostno in zanesljivo oskrbo z električno energijo tako gospodarstva kot prebivalstva na Gorenjskem in s tem prispevamo k večjemu BDP v Sloveniji in tudi k boljši kakovosti življenja svojih odjemalcev. Vendar tudi ta blaginja ima svojo ceno pri poseganju v prostor, ko gradimo daljnovode, kablovode in druge energetske naprave.

V skladu s standardom ISO 14001 bomo lažje obvladovali vse morebitne nevarnosti za okolje in si prizadevali izboljšati izpolnjevanje zakonskih zahtev, preprečevati možna onesnaženja ter se ustrezno odzivati na zahteve poslovnih partnerjev, lastnikov in zainteresiranih javnosti.

Kdo je sodeloval pri uvajanju sistema ISO 14001?

Kot povsod v družbi imajo nekateri posamezniki posebne zasluge pri uresničitvi določenega projekta in tudi pri pridobitvi certifikata 14001 so bili motor projekta člani kolegija Elektra Gorenjska in trojka, ki je skrbela, da so aktivnosti potekale v načrtovanih rokih: svetovalec uprave za kakovost Marjan Porenta, predsednik sveta za ravnanje za okolje Rudi Ogrinc in njegov namestnik Miha Zupan.

Ključno vlogo pri uvajanju sistema ISO 14001 so odigrali še Anton Aljančič, Vesna Kranjc, Bojan Luskovec, Mateja Purgar, Polde Zupan, Jelka Blejec, Samo Štojs, Irena Dolar, Irena Jekovec, Mihaela Kern in Tanja Knific.

Član uprave Elektra Gorenjska mag. Andrej Šušteršič s priznanjem ISO 14001, ki ga je prevzel od direktorja Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje Igorja Likarja. Foto: Mateja Purgar

Aktualno

Gorenjske elektrarne so slovesno predale drugo fotonapetostno elektrarno na Laborah

 Mateja Purgar

V četrtek, 5. oktobra popoldne, so v hčerinskem podjetju Elektra Gorenjska, v Gorenjskih elektrarnah, odprli že drugo fotonapetostno elektrarno.

“Prihajajo desetletja prehoda na izkoriščanje trajnostnih virov energije, pri čemer bodo imele sončne elektrarne ključno vlogo. Fotovoltaika postaja energetski posel prihodnosti,” je na četrtkovi slovesnosti poudaril direktor Gorenjskih elektrarn Marko Čarman. “Potrebe po energiji naraščajo iz dneva v dan, zaloge fosilnih goriv so iz dneva v dan manjše in onesnaženje večje. Edina rešitev za pokrivanje naraščajočih potreb je izkoriščanje energije iz naravnih in trajnostnih virov energije, to pa so voda, veter in sončno sevanje.”

Fotonapetostna elektrarna, ki so jo v Gorenjskih elektrarnah svečano odprli v četrtek, je začela obratovati letos maja na strehi pokritega parkirišča centra rabljenih vozil podjetja A-1 Remont Kranj na Laborah. Na streho parkirišča so namestili 147 fotonapetostnih modulov moči 210 vatov, ki so izdelani iz silicijevih plasti in ki dosegajo večjo specifično moč ter izkoristke ob povišanih temperaturah. Skupna moč tega fotonapetostnega generatorja je 30,9 kilovata, letno pa pričakujejo, da bo proizvedel 31 tisoč kilovatnih ur električne energije, kar zadošča letnim potrebam približno desetih gospodinjstev. Moduli so priključeni na šest razsmernikov, ki pretvarjajo enosmerno napetost iz sončnih celic v izmenično napetost in opravljajo sinhronizacijo z omrežjem, delujejo pa povsem avtomatizirano, odvisno od moči sončnega sevanja.

Z dvigalom so se gostje na odprtju povzpeli nad fotonapetostno elektrarno na Laborah.
Foto: Mateja Purgar

Udeležence, ki so se udeležili slovesnega odprtja, je nagovoril direktor Gorenjskih elektrarn Marko Čarman.
Foto: Mateja Purgar

Gorenjske elektrarne so v fotonapetostno elektrarno, katere pričakovana življenjska doba je 30 let, investirale 45 milijonov tolarjev, vložek pa se bo po oceni povrnil v 12 do 17 letih.

Sončna energija je v Sloveniji slabo izkoriščen vir energije, saj od možnega tehničnega potenciala izkoristimo le tri stotine. Sedanje tehnologije

omogočajo specifično proizvodnjo od 960 do 1060 kilovatnih ur na vsak inštalirani kilovat fotonapetostnih elektrarn. V Sloveniji je trenutno postavljenih za 330 kilovatov sončnih elektrarn in Gorenjske elektrarne so s skupaj skoraj 48 kilovati na prvem mestu.

Župan Mestne občine Kranj Mohor Bogataj, ki je nekdaj vodil podjetje A-1 Remont Kranj, je ob tej priložnosti dejal, da si pred 13 leti, ko so postavljali streho nad 800 kvadratnimi metri parkirišč, ni niti predstavljal, da bi lahko bila izkoriščena tudi v takšen namen.

V kulturnem delu programa ob odprtju je nastopil Kranjski kvintet, prireditev pa je povezoval Janez Dolinar.

V Gorenjskih elektrarnah se lahko pohvalijo, da vso proizvedeno električno energijo (te pa je letno več kot 50 milijonov kilovatnih ur) proizvedejo iz obnovljivih virov. Gorenjske elektrarne danes namreč upravljajo 15 malih hidroelektrarn, od katerih jih je 13 v njihovi lasti, dve (HE Sava in HE Prostava) pa sta v zakupu. Lani aprila je začela obratovati njihova prva fotonapetostna elektrarna v Radovljici z močjo 16,3 kilovata, ki je doslej proizvedla že okoli 26 tisoč kilovatnih ur električne energije.

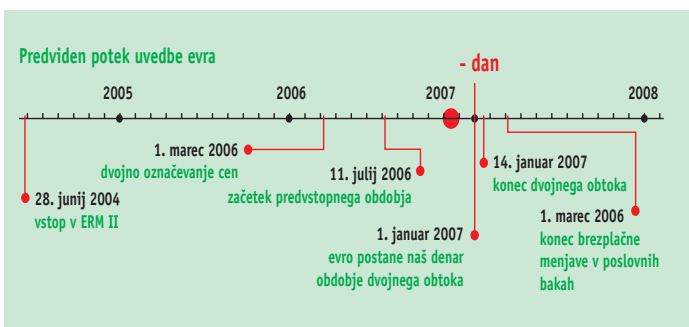
Aktualno

Aktivnosti pri prehodu na evro v Elektru Gorenjska

Marjan Porenta

Neustavljivo se bliža čas, ko bo evro vsakdanja zadeva in bodo slovenski tolarji pričeli toniti v pozabo. Žal pa se prav tako bliža tudi čas, ko bomo pri vsakdanjem delu občutili, kako kvalitetno smo predelali vse ustrezne programe in poročila za ta prehod. Posebej občutljivo bo prvo polletje leta 2007, ko bodo morali delovati dvojni sistemi.

Kako, kdaj in kaj se bo dogajalo pri tem prehodu, nas obveščajo vsi mediji. Prav tako so v medijih z vseh vidikov obdelane možne podražitve. Te so bile že do sedaj prisotne in bodo zanesljivo še naprej, ne glede na to, ali je plačilno sredstvo evro ali ne. Ne vidim razloga, zakaj ne bi ponudnik že davno povišal cen in čemu bi čakal na valutni prehod. Pri ceni električne energije se obljublja trošarina, ki prav tako ni povezana z uvedbo nove valute. Potek bo naslednji:

Kaj pa to pomeni za nas zaposlene, predvsem za tiste, ki smo odgovorni, da bo tudi pri nas prehod čim manj občuten? Že iz prejšnjih člankov je razvidno, da se na ta prehod pripravljamo že od začetka letošnjega leta in smo prve faze uspešno izvedli. Tako je bilo 1. 3. 2006 uvedeno obvezno dvojno označevanje na računih, pogodbah, ... 1. 11. 2006 je postala obvezna navedba zneskov v tudi v evrih. Prepoznali smo programe in izpise (več kot 300 vrst jih je), ki jih je bilo potrebno predelati in tudi ugotovili, kateri zaposleni so odgovorni za pravočasne in pravilne predelave. Ti tudi sproti poročajo o statusu predelave. Trenutno nihče ne poroča o problemih pri predelavi. Možne nedorečenosti skuša spomladi imenovana komisija pravočasno doreči. Intenzivno delujejo tudi informatiki. V glavnem so pripravljani tudi že pilotski programi, ki se bodo začeli uporabljati z novim letom. Več o tem si lahko preberete v članku g. Tomšiča v reviji Naš stik.

Poleg mesečnega poročanja ministrstvu za gospodarstvo o stanju prehoda na evro, aktivnih sestankov v okviru GIZ in sestankov komisije na nivoju družbe v decembru še izvajamo posvete z zainteresiranimi zaposlenimi po posameznih organizacijskih enotah.

Kljub temu pa lahko pričakujemo nepričakovane težave, ki nam bodo zanesljivo popestrile prve mesece novega leta. Upajmo, da jih ne bo na vitalnih segmentih, kot so obračunavanje energije in omrežnine ter njihovo saldakontiranje ali pri obračunavanju plač. Če pa se malo pošalim, lahko rečem, da smo bili daljnovidni, ker smo v letu 2006 ukinili nerentabilne blagajne, tako da na tem področju problemov zanesljivo ne bo!

Zasedenost počitniških kapacitet v letu 2006

Blaž Andolšek

Podjetje Elektro Gorenjska razpolaga s 30 enotami za letovanje oziroma zimovanje. V njih letujejo zaposleni s svojimi družinskimi člani, upokojeanci podjetja pa tudi zunanji prosilci, vendar slednji le v času še prostih terminov.

Tako ima podjetje dve enoti v Termah Olimia, 19 enot na morju (Barbariga, Dajla, Simonov zaliv) in devet enot v hribih (Ukanc v Bohinju, Vogel, Kranjska gora). Objekt na Jezerskem pa bo predvidoma še v letu 2006 prodan.

V letu 2006 je bilo izdanih 573 nakaznic za letovanje. Skupaj so bile enote zasedene kar 3331 dni. Najslabše so bile zasedene Terme Olimia, kjer je bilo v dveh enotah le 213 nočitev. Najbolj so zasedene enote v Ukancu (Bohinj), sledijo Izola - Simonov zaliv, Kranjska gora, Dajla in Vogel. Tudi v letu 2007 predvidevamo podoben trend zasedenosti, saj imamo komaj mesec dni po koncu razpisa 2006/2007 v Kranjski gori zasedene že vse zimske termine do vključno 16. 3. 2007, na Voglu pa vse do 28. 3. 2007. Prostih je le še nekaj terminov v Ukancu v Bohinju, medtem ko so Terme Olimia še slabo zasedene.

Število nočitev po posameznih enotah:

Enota	Število enot	Število nakaznic	Število nočitev
Terme Olimia	2	39	213
Barbariga	3	21	189
Dajla	3	42	285
Izola	13	201	1198
Ukanc	6	192	1021
Kranjska gora	2	58	326
Vogel	1	20	99
Skupaj	30	573	3331

Terme Olimia

Aktualno

Inventurni pregled doseženega v sistemih kakovosti v Elektru Gorenjska

Marjan Porenta

Res se v naši družbi lahko pohvalimo, da lahko že ta trenutek zatrdimo, da smo v letošnjem letu dosegli kar ambiciozne cilje, ki smo si jih zastavili za leto 2006. Pri tem je potrebno upoštevati, da je preteklo slabo leto časa, odkar smo izpeljali prvo reorganizacijo.

Z njo je nastalo osem organizacijskih enot. To je pomenilo temeljito prevetritev predvsem procesov I. in delno II. nivoja. Zanimivo je dejstvo, da so se procesi III. nivoja (izvajalni) pokazali kot zelo stabilni, na njih skoraj ni bilo opaziti sprememb. Leto 2006 je leto združevanja teh enot. Spet je bil potreben temeljit reinženiring procesov I. in II. nivoja. Stopnja umetelnosti delitve procesov na upravljanje in transport se je takoj izrazila tudi v združevanju nekaterih procesov III. nivoja - izvajalnih. To je bilo obdobje izrazitih kadrovskih menjav, predvsem na nivoju top managementa. S stališča vodenja kakovosti smo v letu 2005 naleteli še na novo nepričakovano težavo. Odpovedal je sistem obvladovanja elektronskega arhiviranja dokumentov (EAD); v njem so bili seveda tudi dokumenti, prepoznani po sistemu vodenja kakovosti ISO 9001. Kljub temu pa smo cilje, zastavljene s Poslovnim načrtom 2004-2007, obdržali. Ti so bili po kronološkem zaporedju naslednji.

- rešiti podatke propadajočega sistema elektronskega arhiva dokumentov - EAD (IMIS) in vzpostaviti zanesljivejši sistem
- izkoristiti obvladujoči sistem "vrst dokumentov" po ISO 9001, ki se uporabljajo pri izvajanju aktivnosti za določitev zaposlenih, zadolženih za pravočasno predelavo v evre
- izdelati vlogo za oceno poslovne odličnosti ministrstva za razvoj in tehnologijo
- izvesti redno notranjo presojo sistema kakovosti ISO 9001/2000
- obnoviti veljavnost certifikata za sistem ISO 9001/2000
- pridobiti certifikat sistema ravnanja z okoljem ISO 14001/2004
- usposobiti notranje presojevalce po sistemu ISO 14001/2004.

Elektronski arhiv dokumentov-EAD

Obvladovanje dokumentov in njihovih poti je temelj delovanja kakovosti neke družbe in standard ISO 9001 v osnovni predpisuje prav to nadzorovanje delovanja. Že pri zadnji redni zunanji presoji nam je velike težave povzročal onemogočen dostop do nekaterih dokumentov. Težave so se pojavljale že od marca 2005. Vrstila se so neuspešna pogajanja z izvajalcem za odpravo pomanjkljivosti. Že v začetku januarja letošnjega leta pa je počilo. Celotni sistem elektronskega arhiviranja je odpovedal. Problem so rešili strokovnjaki iz Informatike, d. d., s katerimi smo lahko nadaljevali projekt elektronskega arhiviranja dokumentov z namenom, da izpeljemo tudi tako imenovani DMS - ravnanje z dokumenti. Žal se je razvoj tega segmenta v letošnjem letu ustavil. Intenzivno pa

uporabljamo segment elektronskega arhiviranja, enoznačnega določevanja skrbnika dokumenta, sestavljanja dokumentov v spise ter razdeljevanja in dodeljevanja v vpogled. Tako smo do zunanje redne presoje uspeli odpraviti vse napake, ki so nastale kot posledica nepravilnega delovanja IMIS-a. Skrbniki dokumentov so sestavili več kot 1.300 spisov s trenutno veljavnim dokumentom. Konec letošnjega leta bomo obvladovali več kot 235.000 dokumentov (leta 2006 je bilo zajetih 35.000 dokumentov).

Stopnja poslovne odličnosti v EG

Tako kot lansko leto smo člani kolegija uprave tudi letos sestavili vlogo za oceno poslovne odličnosti. To ocenjevanje izvajajo ocenjevalci pri ministrstvu za razvoj in tehnologijo. Ocenjevanje vloge poteka po načelih evropske fundacije za kvaliteto vodenja - EFQM. Ocenjevanje temelji na podlagi izdelanih meril, imenovanih RADAR. Če sistem ISO 9001/2000 omogoča opazovanje dogajanja procesov s stalnimi izboljšavami, potem je zahteva sistema ocenjevanja stopnje poslovne odličnosti bistveno širše zasnovana in pokriva tudi ostala področja, ki z ISO 9001/2000 niso pokrita. To je predvsem voditeljstvo in razvijanje odnosov z zaposlenimi, družbo in seveda razvijanje partnerstva z odjemalci, poleg tega pa je zelo pomembna tudi primerjava z drugimi družbami enake dejavnosti.

Aprila smo izvedli samooceno izdelane vloge, ki smo jo po prvomajskih praznikih tudi oddali v ocenjevanje. Ocenjevanje izvaja skupina neodvisnih ocenjevalcev, ki o doseženi stopnji poroča MIRS. Na podlagi najvišje doseženih ocen slovenska vlada tudi odloča o podelitvi najvišjega priznanja za tekoče leto.

Poleg tega nas je septembra obiskala tudi ocenjevalna skupina in nam skušala prikazati naše prednosti in priložnosti za izboljšavo glede na njihovo razumevanje vloge.

V novembru smo prejeli oceno naše vloge, iz katere je razviden napredek (napredovali smo za 50 točk).

Notranja presoja sistema kakovosti ISO 9001/2000

Tako kot vsako leto smo izvedli tudi notranjo presojo po kriterijih ISO 9001/2000, ki je podala kar precej priporočil, ki so jih so nosilci procesov večinoma že upoštevali in izvedli ukrepe do prihoda zunanje presoje. Največ popravkov je bilo potrebnih zaradi intenzivne reorganizacije.

Certifikacijska presoja sistema ravnanja z okoljem ISO 14001/2004

Dejansko smo pretežni del energije, namenjene sistemu kakovosti, namenili temu segmentu. S prvimi aktivnostmi smo pričeli že v začetku leta z imenovanjem sveta za ravnanje z okoljem in angažiranjem zunanjega svetovalca. Članom sveta gre priznanje za močno angažiranje in dosežene rezultate na tem področju. Sama certifikacija tega sistema se deli na dva dela.

Prvi del je obvladovanje dotične dokumentacije (Register zakonodaje, register org. predpisov ...). Obvladovanje dokumentacije je popolnoma vgrajeno v sistem ISO 9001. In tako preverjeno obvladovanje dokumentov se je izkazalo kot izredno kvalitetno, kar je potrdila tudi certifikacijska komisija. V ta del je spadala tudi vpeljava aktivnosti v obstoječe procese glede ravnanja z okoljem. Torej prepoznavanja vidikov, oceno tveganj in iz tega sledečo izdelavo programov ravnanja z okoljem. Močna angažiranost članov sveta je v skrajšanem času uspela realizirati tudi to.

Drugi del je bil sestavljen iz preverjanja dejanskega stanja na terenu glede na aktivnosti, opisane v prejšnjem stavku. Močno smo preseglji običajno stopnjo, ki se pri certifikaciji sistema pričakuje. Zelo veliko nalog, predvidenih v programih, smo namreč tudi v tem obdobju realizirali, kar smo lahko članom certifikacijske komisije s slikami tudi dokazovali. Besede gospoda Likarja, direktorja SIQ, ob podelitvi certifikata E-149 25. oktobra 2006, da se družba trudi pri aktivnostih vzdrževanja okolja, niso iz trte zvite.

Novi notranji presojevalci po ISO 14001/2004

V okviru posvetov in usposabljanj za pridobitev certifikata je bilo izvedeno tudi usposabljanje notranjih presojevalcev za potrebe v prihodnjih letih. Istočasno je bilo izvedeno tudi dodatno usposabljanje novih presojevalcev sistema ISO 9001/2000, ker se je kar precejšnje število presojevalcev upokojilo. Tako so novi notranji presojevalci, ki pokrivajo oba sistema naslednji:

Anton Aljančič, Mitja Anžej, Jože Gorenc, Aleš Nagode, Rudolf Ogrinc, Vojko Oman, Irena Osredkar, Jurij Podpečan, Marjan Porenta, Samo Štojs, Boštjan Tišler, Miha Zupan.

Lahko zaključimo, da je bilo letošnje leto s strani uva-
janja sistemov kakovosti izredno aktivno in tudi zelo uspešno.

Aktualno

Etični kodeks

✍ Jasna Levč Uršič

Zaposleni si želimo, da bi bili tisti, s katerimi prihajamo v stik na delovnem mestu, pa naj bodo to naši sodelavci, poslovni partnerji ali druge osebe, do nas vljudni, strpni, pripravljeni pomagati, da bi spoštovali našo osebno integriteto, skratka, da bi v medsebojnih odnosih pri našem delu upoštevali osnovna etična načela. Pri tem pa včasih pozabimo, da tak odnos tudi drugi pričakujejo od nas.

Z namenom prispevati h kakovosti medsebojnih odnosov - s strankami, z drugimi poslovnimi partnerji in s sodelavci - smo se v mesecu maju letošnjega leta v našem podjetju lotili priprave etičnega kodeksa. V pripravo etičnega kodeksa so se aktivno vključili Svet delavcev Elektra Gorenjska, d. d., ter oba sindikata - Sindikat Elektro Gorenjska in Sindikat podjetja Elektro Gorenjska Kranj. Vsi navedeni so podali konstruktivne predloge in pripombe na predlog kodeksa, na njihovo pobudo pa so k sprejemanju etičnega kodeksa pristopile tudi Gorenjske elektrarne, d. o. o., in SDE - Sindikat Gorenjskih elektrarn. Usklajevalni sestanek s svetom delavcem in z obema navedenima sindikatoma Elektra Gorenjska v zvezi s predlogom etičnega kodeksa je bil 4. 8. 2006, na podlagi sestanka pa je bilo pripravljeno končno besedilo etičnega kodeksa, v katerem so v veliki meri upoštevani predlogi sindikatov in sveta delavcev. Etični kodeks Elektra Gorenjska, d. d., in Gorenjskih elektrarn, d. o. o., je bil podpisan 28. 9. 2006. Vsak zaposleni je prejel svoj izvod etičnega kodeksa, le-ta pa je v izvorni obliki vsem zaposlenim dostopen na DMS pod št. 227519.

Etični kodeks vsebuje predvsem etična načela, standarde, ki naj jih upoštevamo zaposleni in s tem pomagamo pri sodelovanju ter vzpostavljanju sožitja med ljudmi in pri vsakodnevnem poslovanju za najboljše rezultate. Razdeljen je v dve poglavji:

- I. Poslanstvo in namen kodeksa s podpoglavjema: Vizija, poslanstvo in vrednost skupine Elektra Gorenjska, d. d., in Vsebina ter namen kodeksa.
- II. Moralni lik in temeljna načela s podpoglavji: Usmerjenost k okolju in družbi, Usmerjenost k zaposlenim, Usmerjenost k odjemalcem in drugim strankam ter poslovnim partnerjem, Vestnost in odgovornost pri delu, Nasprotje interesov, Nemoralno in nezakonito delovanje, Varstvo osebne integritete zaposlenega in zasebnosti, Točnost in doslednost, Odnos do strank, poslovnih partnerjev in drugih obiskovalcev, Urejenost delovnega mesta in racionalna izraba delovnega časa, Sprejetje in uporaba etičnega kodeksa.

V etičnem kodeksu je zapisano: Prvi potreben korak za uresničevanje standardov in etičnih načel iz tega kodeksa smo naredili s tem, da smo jih zapisali. Drugi korak pa bo uresničen tako, da bomo delovali v odnosu do sodelavcev, strank in drugih poslovnih partnerjev v skladu z zapisanimi standardi in etičnimi načeli.

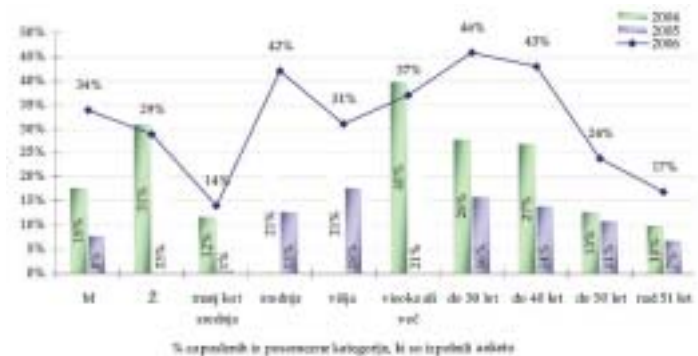

Anketo o zadovoljstvu in zavzetosti zaposlenih je letos izpolnilo skoraj trikrat več zaposlenih kot preteklo leto

✍ Mojca Jelovčan

Tretje leto zapored smo med zaposlene razdelili anonimno anketo, s katero ugotavljamo zadovoljstvo zaposlenih. Letos smo jo vsebinsko dopolnili, saj smo z njo ugotavljali tudi stopnjo zavzetosti zaposlenih. Z veseljem ugotavljamo, da je bil odziv na anketo v letošnjem letu največji do sedaj, saj jo je izpolnilo 35 % zaposlenih.

Vprašalnik smo, razen izvršnim direktorjem, svetovalcem ter zaposlenim na starševskem dopustu, razdelili vsem zaposlenim. Od vseh razdeljenih je bilo vrnjenih 35 % anket. Spodni graf kaže velike razlike udeležbe po vseh kategorijah, ki smo jih spremljali. Tako kot v preteklih letih je bilo tudi letos glede na izobrazbeno strukturo v podjetju vrnjenih najmanj anket tistih zaposlenih, ki imajo manj kot srednjo stopnjo izobrazbe (14 %). Po starostni strukturi pa je bil zopet najmanjši delež anketirancev med zaposlenimi, ki so starejši od 51 let (17 %). Med anketiranci so bili najpogosteje zastopani moški s srednješolsko izobrazbo, stari med 18 in 50 let.

Z anketo vam ponujamo priložnost, da anonimno izrazite svoje mnenje. Hiter pregled letošnjih rezultatov kaže na dokaj visoko stopnjo zadovoljstva zaposlenih, bojimo pa se, da najbolj nezadovoljni ankete niste oddali. Lahko se bomo pohvalili z visokimi ocenami, vendar se zavedamo, da bi bila končna ocena zadovoljstva drugačna, bolj alarmantna, če bi se na anketo odzvalo tudi več zaposlenih, starih nad 51 let, in tistih z nižjo izobrazbo. Višja udeležba in posledično več informacij pripomore k realnejšim rezultatom in ukrepom. Tako bi bili ukrepi, s katerimi bi odpravljali nezadovoljstvo, primernejši in učinkovitejši.

Vsem, ki ste izpolnili anketo, se iskreno zahvaljujemo. Upamo, da bomo poiskali odgovore in rešitve, ki bodo pripomogli k zadovoljstvu in uspešnemu delovanju sodelavcev. Podrobnejši povzetek analize rezultatov bomo predstavili v prihodnji številki našega časopisa.

Vsem, ki ste izpolnili anketo, se iskreno zahvaljujemo.

Letos je bila najvišje ocenjena pripadnost podjetju.

Odsev četrletja

Študijski obisk TASED, projektne skupine iz BiH Drago Papler

6. september 2006 - Elektro Gorenjska, d. d., je bila 6. 9. 2006 gostiteljica študijskega obiska sedemčlanske TASED, projektne skupine iz Bosne in Hercegovine. Delegacija Evropske Komisije v Sarajevu financira dvoletni projekt (februar 2006-2008) z naslovom Tehnična pomoč v podporo energetskega oddelku za zunanjo trgovino in ekonomske odnose (MZTEO) Bosne in Hercegovine (Projekt TASED). Pričakovani rezultati projekta med drugim vsebujejo: pripravo dolgoročne energetske strategije BiH, vzpostavitev baze podatkov za energetske sektor BiH in modela planiranja/bilanciranja, izdelava energetskih bilanc za preteklo petletno obdobje kot tudi perspektivnih bilanc za leto 2010, 2020 in leto 2030. V skladu s pravno ureditvijo v BiH je MZTEO odgovoren za pripravo in koordinacijo energetske politike in strategije na državnem nivoju. Podobno MZTEO predstavlja BiH v mednarodnem prostoru (npr. aktivnosti, vezane na listino o energetske skupnosti, energetske čarter, donorska koordinacija ipd.) in procesu harmonizacije zakonodaje v procesu stabilizacije in približevanja EU.

praktičnimi pristopi v reorganizaciji energetskega sektorja kot rezultat zahtev in izzivom trenutne in bodoče organiziranosti ter delovanja energetskih gospodarskih društev v pogojih liberalizacije trga z energijo in obveznosti države do energetske zakonodaje oziroma regulative EU.

Po posvetovanju z nekaterimi akterji v energetiki Slovenije je bilo kot edino izmed slovenskih distribucijskih podjetij izbrano podjetje Elektro Gorenjska, d. d., iz Kranja. Petletne izkušnje na področju odpiranja trga z električno energijo so predstavili predstavniki organizacijske enote Nakup in prodaja ter organizacijske enote Distribucijsko omrežje. Izhodišče je bila vsebina, ki so jo predstavili za upravičene odjemalce aprila 2001 v dvorani Zavarovalnice Triglav; v petletnem obdobju na področju odpiranja trga z električno energijo pa je prišlo do sprememb, ugotovitev in izkušenj v zanimivi komercialni in upravljalški praksi. Mitja Anžej je predstavil ločitev reguliranih in tržnih dejavnosti, nabavo električne energije, zagotovljeno dobavo in prehod tarifnih odjemalcev med upravičene odjemalce. Drago Papler je orisal odpiranje trga z električno energijo, konkurenčnost, gibanje cen za upravičene odjemalce, koncentracijo odjemalcev,

prikaz učinkov odpiranja trga z električno energijo, ki ga je bila projektna skupina TASED deležna v Kranju.

Svojo predstavitev je imel tudi Mitja Anžej. Foto: Mateja Purgar

Blaznikov večer s predstavitvijo Godeškega zbornika Drago Papler

21. september 2006 - Po osrednji prireditvi ob 1000-letnici Godešiča na kresni večer je bil v četrtek, 21. septembra 2006, izdaja zbornika Godešič skozi tisočletje 1006-2006 posvečen Blaznikov večer. Pripravila sta ga Muzejsko društvo Škofja Loka in odbor za pripravo tisočletnice Godešiča na Loškem gradu. V sliki in besedi je bil predstavljen zbornik, ki ga je uredila Judita Šega, z zajetnim obsegom 550 strani. Na pobudo mag. Janeza Hostnika je bil k projektu kot avtor povabljen Drago Papler iz Elektra Gorenjska, da v sklopu prispevkov s področja komunalne infrastrukture opiše 80 let elektrifikacije Godešiča od leta 1927 do 2006, ki je dodal kamenček v mozaiku k temeljitemu pregledu celovitega dogajanja v kraju. Godešič je namreč eden redkih slovenskih krajev, ki se lahko pohvali s svojo knjigo, ki je več kot domoznanstvena kronika. Je ujet tisočletni čas prednikov in ljudi, ki soustvarjajo današnji trenutek za bodoče rodove.

Na dvanajstih straneh je opisano, kako je Godešič dobil elektriko leta 1927, kraji med Škofjo Loko in Medvodami pa z velikim elektrifikacijskim projektom v tridesetih letih preteklega stoletja. Za elektrifikacijo Godešiča, Reteč, Gorenje vasi, Zgornje in Spodnje Jesenice ter Ladje je Elektra Škofja Loka in okolica, d. d., na podlagi gradbenega dovoljenja iz leta 1931 zgradila visokonapetostni daljnovod, ob katerem so bile postavljene transformatorske postaje s pripadajočimi lokalnimi omrežji. Niskonapetostno omrežje do stanovanjskih in poslovnih objektov na Godešiču se napaja iz leta 1957 zgrajene in leta 1992 rekonstruirane stolpaste transformatorske postaje moči 250 kVA, s transformacijo 230/0,4 kV, jamborske transformatorske postaje Godešič Murovo moči 250 kVA postavljene leta 1972, jamborske transforma-

Projektna skupina iz BiH. Foto: Mateja Purgar

Energetski oddelk MZTEO je za sedaj še majhna skupina štirih specialistov, ki naj bi v dveh letih prerasel v učinkovito enoto okoli 12 ljudi. V pomoč naj bi jim bil tudi omenjeni projekt TASED. V okviru programa usposabljanja personala MZTEO so septembra 2006 potekala študijska potovanja, za katera je bila med drugim izbrana tudi Slovenija kot ena najuspešnejših držav tranzicije nekdanje SFRJ in pristopa EU.

Glavni cilj predlaganega študijskega obiska v Sloveniji je bilo seznaniti MZTEO z institucionalnim, organizacijskim in s pravnim okvirjem delovanja energetskega sektorja Republike Slovenije,

segmentiranje upravičenih odjemalcev električne energije in trženje. Boštjan Tišler je podal principe upravljanja distribucijskega omrežja, izgube v omrežju, splošne dobavne pogoje, sistem meritev in odčitavanja. V razpravi je sodeloval tudi Edvard Košnjek, ki je odgovoril na aktualna vprašanja ločitve javne gospodarske družbe systemskega operaterja distribucijskega omrežja in tržnih dejavnosti v letu 2007.

Marko Košir, vodja projektne skupine TASED iz Bosne in Hercegovine, se je predavateljem zahvalil za nazorne predstavitve, trženjska in promocijska gradiva. Še posebej je pohvalil nazoren analitičen

Odsev četrletja

torske postaje Godešič Ložič moči 50 kVA iz leta 1974. Poraba električne energije v krajevni skupnosti Godešič se je od 2001 do 2005 zmanjševala, odjemalci so povprečno porabili 431,9 kWh električne energije na mesec. Podatki kažejo, da Godešani vse bolj racionalno uporabljajo in varčujejo z električno energijo, saj je bila poraba v razmerju: 58,2 % višja tarifa in 41,8 % nižja tarifa. Mimo Godešiča poteka koridor pomembnih prenosnih in distribucijskih daljnovodov za napajanje Gorenjske. Na jugovhodnem delu Godešiča se križata dvojni 110 kV daljnovod Kleče - Okroglo z vzankano RTP Škofja Loka in povezovalni 35 kV daljnovod Medvode - RTP Škofja Loka, ki obratuje z 20 kV napetostjo.

Razstava Franceta Slane v Galeriji Elektra Mateja Purgar

22. september 2006 - V Elektru Gorenjska so 22. septembra svečano odprli razstavo v počastitev 80-letnice akademskega slikarja in nagrajenca Prešernovega sklada Franceta Slane.

Razstava cvetličnih tihožitij v Galeriji Elektra je ena od šestih retrospektivnih razstav ob 80. rojstnem dnevu Franceta Slane, ki so bile na ogled v Kranju in so sestavljale največjo predstavitev njegovih del doslej. Na vsakem od šestih prizorišč so slike posebno tematsko obarvane in predstavljajo del avtorjevega ustvarjanja. V Galeriji Elektra so bila na ogled njegova cvetlična tihožitja.

Odprtje razstave, ki je bilo organizirano v sodelovanju z Gorenjskim muzejem, je bilo v znamenju slikarju ljube jazzovske glasbe s Primožem Grašičem in z Boškom Petrovičem. Prireditev je povezoval dramski igravec Pavle Ravnohrib.

Ob slikarjevi zaviti obletnici je izšel tudi bogat obrazstveni katalog, ki ga je oblikovala Janja Ošljaj, strokovna besedila pa so prispevali dr. Damir Globočnik, dr. Lev Manaše, Tina Jazbec in Noël Favreliere.

Udeležence razstave je v uvodu nagovoril član uprave mag. Andrej Šušteršič. Foto: Mateja Purgar

Podelitev priznanja Srebrni častni znak PZS Mateja Purgar

26. september 2006 - Predsednik uprave Elektra Gorenjska mag. Jože Knavs in član uprave mag. Andrej Šušteršič sta prevzela priznanje Srebrni častni znak PZS, ki jima ga je podelil predsednik Planinske zveze Slovenije mag. Franc Ekar za pomoč Planinski zvezi Slovenije pri njenih prizadevanjih za ohranjanje čistega okolja.

Zunanja presoja sistema kakovosti po ISO 9001/2000 Marjan Porenta

27. september 2006 - Zunanja presoja sistema kakovosti po ISO 9001/2000 je potekala 27. 9. 2006. Ker je bila lansko leto uspešna inten-

zivnejša obnovitvena presoja sistema kakovosti in ker smo odpravili večino pomanjkljivosti, ugotovljenih že z notranjo presojo, je ta presoja potekala v senci certifikacijske presoje sistema ravnanja z okoljem. Ni bilo ugotovljenih nobenih neskladnosti in podano je bilo minimalno število priporočil.

Podpis etičnega kodeksa Jasna Levč

28. september 2006 - Etični kodeks Elektra Gorenjska, d.d., in Gorenjskih elektrarn, d. o. o., je bil podpisan 28. 9. 2006. Podpisniki so bili:

- Predsednik uprave Elektra Gorenjska, d. d., mag. Jože Knavs in član uprave mag. Andrej Šušteršič
- Svet delavcev Elektro Gorenjska, d. d., predsednik Drago Papler
- SDE - Sindikat podjetja Elektro Gorenjska Kranj, predsednik Leopold Zupan
- Sindikat elektrodistribucije Slovenije, Sindikat Elektro Gorenjska, predsednik Milan Pristavnik
- Gorenjske elektrarne, d. o. o., direktor Marko Čarman
- SDE - Sindikat Gorenjskih elektrarn, predsednik Ludvik Krajc.

Predsednik planinske zveze Slovenije mag. Franc Ekar izroča priznanje upravi Elektra Gorenjska. Foto: Mateja Purgar

Gorenjske elektrarne so slovesno odprle drugo fotonapetostno elektrarno Mateja Purgar

5. oktober 2006 - V hčerinskem podjetju Elektra Gorenjska, v Gorenjskih elektrarnah, so 5. oktobra odprli že drugo fotonapetostno elektrarno. Fotonapetostna elektrarna, ki so jo svečano odprli v četrtek, je začela obratovati letos maja na strehi pokritega parkirišča centra rabljenih vozil podjetja A-1 Remont Kranj na Laborah. Na streho parkirišča so namestili 147 fotonapetostnih modulov moči 210 vatov, ki so izdelani iz silicijevih plasti in ki dosegajo večjo specifično moč ter izkoristke ob povišanih temperaturah. Skupna moč tega fotonapetostnega generatorja je 30,9 kilova-

Odsev četrletja

ta, letno pa pričakujejo, da bo proizvedel 31 tisoč kilovatnih ur električne energije, kar zadošča letnim potrebam približno desetih gospodinjstev. Moduli so priključeni na šest razsmernikov, ki pretvarjajo enosmerno napetost iz sončnih celic v izmenično napetost in opravljajo sinhronizacijo z omrežjem, delujejo pa povsem avtomatizirano, odvisno od moči sončnega sevanja.

Gorenjske elektrarne so v fotonapetostno elektrarno, katere pričakovana življenjska doba je 30 let, investirale 45 milijonov tolarjev, vložek pa se bo po oceni povrnil v 12 do 17 letih.

Pogled na fotonapetostno elektrarno na Laborah, ki so ga gostje na slovesnem odprtju lahko uživali iz dvizhne košare. Foto: Mateja Purgar

Slavnostni govorec na odprtju je bil župan Mestne občine Kranj Mohor Bogataj. V kulturnem delu programa ob odprtju je nastopil Kranjski kvintet, prireditev pa je povezoval Janez Dolinar.

Poročilo o 8. konferenci METERING EUROPE - COPENHAGEN

☞ Damjan Prašnikar, Boštjan Tišler

10.-12. oktober 2006 - Metering Europe je tradicionalna letna konferenca, na kateri se s številnimi referati predstavijo zadnji trendi razvoja s področja merjenja in obračuna dobavljene električne energije pa tudi plina in vode. Poleg tehnologij se v zadnjem času na konferenci veliko pozornosti posveča strategiji uvajanja sistemov

Področje merjenja električne energije je v zadnjem času v skokovitem razvoju. Poleg daljinskega odbiranja števcov (funkcije AMR) isti sistemi omogočajo tudi daljinsko upravljanje posameznih točk v omrežju (funkcije AMM) in pa spremljanje kvalitete električne energije. Pri funkcijah AMR je aktualno predvsem odbiranje urnega diagrama večjih uporabnikov enkrat dnevno in odbiranje stanj števca manjših uporabnikov (gospodinjstva in manjši poslovni odjemalci) enkrat mesečno. Pri funkcijah AMM je aktualna predvsem funkcija daljinskega izklopa uporabnika, kar je zelo uporabno pri neplačnikih. Poročevalci poudarjajo, da obračun električne energije po dejanski mesečni porabi neposredno vpliva na učinkovitejšo rabo električne energije odjemalca. Dobavitelju električne energije pa podatek o dejanskem odjemu nudi boljše možnost napovedi voznega reda in s tem manjše stroške odstopanj.

Pri intenzivnosti nameščanja novih sistemov v Evropi trenutno izstopata dve državi: Italija in Švedska. V Italiji imajo nove števec nameščeni že vsi odjemalci, za popolno posodobitev merilnega sistema pa se je odločilo elektrodistribucijsko podjetje ENEL po ekonomskem izračunu vračilnega roka investicije, ki naj bi znašal štiri do pet let. Skupaj s proizvajalcem so razvili poseben sistem, ki temelji na števcih s funkcijo AMR/AMM z možnostjo komunikacije po energetskih NN vodih (PLC) s koncentradorjem v TP, od tam pa je vzpostavljena GSM oziroma GPRS komunikacija z merilnim centrom. Na Švedskem, kjer je opremljena že večina odjemalcev, je nov način merjenja predpisal regulator trga po močnem pritisku odjemalcev, ki so želeli plačevati električno energijo samo glede na dejansko porabljene količine. Uporablja se tehnologija AMR/AMM, način komunikacije pa je odvisen od konfiguracije omrežja - v strnjениh naseljih uporabljajo PLC-način prenosa podatkov do TP, pri razpršenih odjemalcih pa GSM/GPRS-prenos direktno v merilni center. Števci na prevzemno-predajnih mestih večjih odjemalcev, na katerih je zahtevano urno merjenje, zaradi velike količine podatkov niso vključeni v PLC-sistem, ampak komunicirajo neposredno z merilnim centrom.

Na uvedbo sistemov AMR/AMM se intenzivno pripravljajo tudi v drugih evropskih državah, večinoma so v fazi priprave programov za izvedbo in izvajanja pilotskih projektov. Poročevalci poudarjajo, da stanje tehnike na tem področju ni vprašljivo za učinkovito delovanje sistemov, glavni problem pa predstavlja kvalitetna priprava programa za izvedbo in kasnejše upravljanje z množico podatkov. Zato je bistvenega pomena, da se v začetku natančno definirajo poslovni procesi pri upravljanju s podatki in funkcijske zahteve za sistem, glede na to pa se izbere primerna tehnologija. Zanimiv primer je Finska, kjer zaradi nizkih stroškov GSM/GPRS-prenosa ne razmišljajo o PLC-načinu komunikacije med števcem in TP.

daljinskega odčitavanja in upravljanja merilnih mest (AMR/AMM), predstavljajo pa se tudi številni praktični primeri uporabe sistemov in iz tega izhajajoče ugotovitve.

Odsev četrletja

Nizke stroške zagotavlja poseben mobilni operater, ki je osredotočen samo na prenos podatkov. V zadnjem času v nekaterih državah uvajajo posebno energetske dejavnosti - operater merilnih podatkov (MDO), ki je zadolžen za zajem, obdelavo in posredovanje merilnih podatkov vseh priključkov komunalne infrastrukture. Pri tem lastnik in vzdrževalec števca (ki poleg merjenja EE omogoča tudi daljinsko merjenje plina in vode) ostaja SODO, MDO pa upravlja z vsemi merilnimi podatki in jih obdelane posreduje posameznim upravičencem (upravljalcem omrežij, dobaviteljem, uporabnikom, organizatorju trga, ...). S tako razmejivijo dejavnosti je možno močno znižati tekoče stroške upravljanja z merilnimi podatki, kar je lahko odločilen razlog za ekonomsko upravičenost uvedbe novega sistema.

Glede na pričakovano uvedbo novih sistemov v bližnji prihodnosti je opazna tudi vse večja konkurenca med proizvajalci sistemov, ki nudijo kompletne rešitve, te pa so popolnoma prilagojene zahtevam naročnika. Vprašljiva pa je ekonomika novih sistemov, ki je poročevalci ne podajajo, izjema je le Italija (vračilni rok investicije je štiri do pet let) in Portugalska (vračilni rok je petnajst let). V Elektru Gorenjska sledimo evropskim trendom pri izvajanju pilotskih projektov, v letošnjem letu smo v celoti opremili omrežja NN treh transformatorskih postaj s števci z možnostjo PLC-komunikacije (približno 400 števecov), tudi v naslednjem letu načrtujemo montažo približno 500 takih števecov. Pridobljene izkušnje bodo uporabljene pri morebitnem uvajanju AMR/AMM-sistema, do katerega tudi v Sloveniji zanesljivo ni več daleč.

Usmerjevalne table za krajevno nadzorništvo Bohinj

Alenka Andolšek

12. oktober 2006 - V začetku letošnjega leta, natančneje 9. 1. 2006, se je krajevno nadzorništvo Bohinj preselilo v nove prostore na Ajdovski ulici v Bohinjski Bistrici. Zaradi nove lokacije je bilo potrebno postaviti dve usmerjevalni tabli.

Foto: Uroš Sodja

Na Občino Bohinj smo podali vlogo za pridobitev lokacijske informacije za gradnjo objektov oziroma izvajanje drugih del na zemljiščih ali objektih. Po ogledu lokacije za postavitev tabel smo prejeli soglasje, da se ena tabla lahko postavi na križišču Savske cest z Ajdovsko, druga usmerjevalna tabla pa na Ajdovski cesti, v bližini podjetja Filbo, d. o. o.

Izdelavo in postavitev usmerjevalnih tabel je prevzelo podjetje Filbo, d. o. o.

Certifikat ISO 14001, ki ga je v imenu Elektra Gorenjska prevzel član uprave mag. Andrej Šušteršič, je potrditev, da je družba na področju okoljskih vprašanj vzpostavila red in doslednost, hkrati so z njim dosegli zastavljene cilje, ki jih bodo uresničevali tudi v prihodnosti.

Goste je na slovesnosti zabaval trobilni trio, prireditev pa je povezovala Nataša Bolčina Žgavec.

Z rezanjem traku so RTP simbolično predali namenu član uprave Elektra Gorenjska mag. Andrej Šušteršič, minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak in predsednik uprave mag. Jože Knavs. Foto: Mateja Purgar

Odrptje RTP Bohinj in podelitev certifikata ISO 14001

Mateja Purgar

3. november 2006 - Prvi novembrski petek je bil za Elektro Gorenjska pomemben dan, saj postavil nov mejnik pri uresničevanju enega od svojih osnovnih poslanstev, to je zanesljiva in kakovostna oskrba odjemalcev z električno energijo. Prav tako so ta petek prevzeli certifikat mednarodnega standarda ISO 14001, ki je potrditev prizadevanj Elektra Gorenjska na področju družbene odgovornosti.

Novo krajevno nadzorništvo in sodobna razdelilna transformatorska postaja, ki so jo slovesno odprli, nista samo nova pridobitev Elektra Gorenjska, ampak predvsem pridobitev za odjemalce na območju Bohinja in celotno Slovenijo, je poudaril minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak. Nova RTP 35/20 kV Bohinj je namenjena oskrbi energetskega območja Bohinjske doline in v prihodnosti energetske povezavi s sosednjo Selško dolino.

Vrednost investicije v celotni objekt z opremo je 260 milijonov tolarjev. Vrednost gradbenih del je znašala 120 milijonov tolarjev, je povedal predsednik uprave Elektra Gorenjska mag. Jože Knavs.

Oktober - mesec požarne varnosti

Miha Zupan

4. november 2006 - Prostovoljno gasilsko društvo Bohinjska Bistrica je 4. 11. 2006 v sodelovanju z družbo Elektro Gorenjska, d. d., izvedlo požarno vajo v krajevnem nadzorništvu Bohinj.

Gasilci postavljajo sesalni vod v potok Belco (PGD Savica Polje)

Odsev četrletja

Namen vaje je bil:

- Preveriti stanje organiziranosti, usposobljenosti operativnih članov ter operativno sodelovanje med prostovoljnimi gasilskimi društvi v občini Bohinj.
- Preveriti uporabnost tihega alarmiranja in sistem zvez ZARE.
- Preveriti sposobnost dobave vode iz potoka Belce.
- Seznanitev s KN Bohinj ter postopki gašenja požara na elektroenergetskih objektih in napravah.

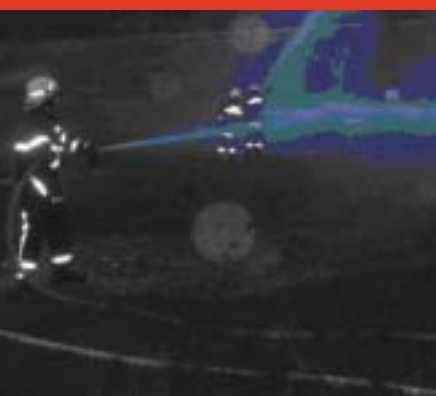
Strojnik vozila GW2 (PGD Bohinjska Bistrica)

Vaja je bila izpeljana na podlagi predhodno narejenega načrta, v katerem je bilo predvideno, da je požar nastal v garažnih prostorih krajevnega nadzorništva. Vzrok za nastanek požara je bil kratek stik na službenem vozilu Elektra Gorenjska, d. d., ki se je kasneje razširil po celotnem objektu.

Vaja je pod vodstvom poveljnika Marka Štendlerja dobro uspela.

Gašenje objekta, ki ga je zajel požar.

Solidna uvrstitev Elektra Gorenjska na tekmovanju za najboljšo letno poročilo za leto 2005 Mateja Purgar

7. november 2006 - Elektro Gorenjska se je tudi letos s svojim letnim poročilom za leto 2005 udeležil tradicionalnega tekmovanja za najboljšo

letno poročilo, ki ga organizira časnik Finance, in se uvrstilo na solidno 13. mesto z 848,2 točkami (od možnih 1.000). Na lestvici 15 najboljših letnih poročil v skupnem seštevku, ki je bila objavljena v časniku Finance, je Elektro Gorenjska edino javno podjetje.

Na letošnjem tekmovanju se je za nagrade potegovalo 47 letnih poročil. Devetčlanska komisija je podelila nagrade za prva tri najboljša letna poročila za leto 2005 v končnem seštevku točk, za najboljšo poslovno poročilo, za najboljšo računovodsko poročilo, za najboljšo letno poročilo z vidika komuniciranja z javnostmi, za najboljšo letno poročilo v skupnem doseženem številu točk med finančnimi ustanovami, podelili pa so še priznanja za posebne dosežke, in sicer za najboljšo letno poročilo, ki kljub manjšemu proračunu izkazuje posebno kakovost in trud pripravjalcev, v obvladovanju tveganj, upravljanju družbe in pri trajnostnem razvoju ali okoljskem oziroma družbenem poročanju.

V Galeriji Elektra razstavlja Veljko Toman Mateja Purgar

9. november 2006 - Plameni v lončenih posodah so goste usmerjali na slovesno odprtje krajin slikarja Veljka Tomana. Vsa njegova dela, pa naj gre za pejsaže ali tihožitja, izražajo neko moč, voljo do življenja ali trenutek miru v utripu vsakdanjika.

Na prodajni razstavi v Galeriji Elektra je predstavil krajine, nastale v zadnjih desetih letih. Slike

razodevajo Tomanovo eruptivno moč, ljubezen do slovenske krajine in njegove poglede na naravo in kulturno okolje.

Prodajna razstava je nastala v sodelovanju z galeristom Boštjanom Pircem iz Galerije 22 iz Ljubljane. Slovesno odprtje, odeto v rdečo barvo in posuto s cvetovi gerbere, so popestrile Rožmarinke, povezovala pa ga je znana televizijska voditeljica Bernarda Žarn.

Sklepanje pogodb s ključnimi odjemalci Aleš Ažman

Pri sklepanju pogodb za dobavo električne energije smo v letošnjem letu zaradi velikih cenovnih nihanj na trgu z električno energijo omogočili večjim industrijskim odjemalcem sklepanje pogodb na osnovi trenutnih borznih cen. Naši poslovni partnerji se lahko sami odločijo za čas nakupa, pri čemer so jim v pomoč naši nasveti in izkušnje.

Naši poslovni partnerji so se pozitivno odzvali na ponujeno možnost in jo tudi v veliki meri izkoristili in se tako izognili cenovnim tveganjem, ki jih čakajo v primeru odločitve za nakup električne energije v zadnjem trenutku.

Tak pristop k prodaji električne energije je že obrodil sadove, saj smo uspeli podaljšati pogodbeni odnos z vsemi obstoječimi industrijskimi odjemalci, pridobili pa smo tudi nekatere nove industrijske odjemalce električne energije.

Udeležence razstave je nagovoril predsednik uprave mag. Jože Knavs. Foto: Mateja Purgar

Novosti

Pilotni projekt DLC-omrežja v podjetju Elektro Gorenjska

Anton Krivec

DLC ali po angleško Distribution Line Carrier pomeni sistem za daljinsko merjenje električne energije s prenosom podatkov po nizkonapetostnem distribucijskem omrežju. Ta sistem je primeren za gospodinjstva ter manjše poslovne odjemalce, katerih priključna moč je manjša od 41 kW, in se v zadnjem času vedno bolj uveljavlja.

V Sloveniji ta čas na področju DLC poteka že kar nekaj pilotskih projektov. Tudi v Elektru Gorenjska, d. d., na tem področju ne stojimo križem rok:

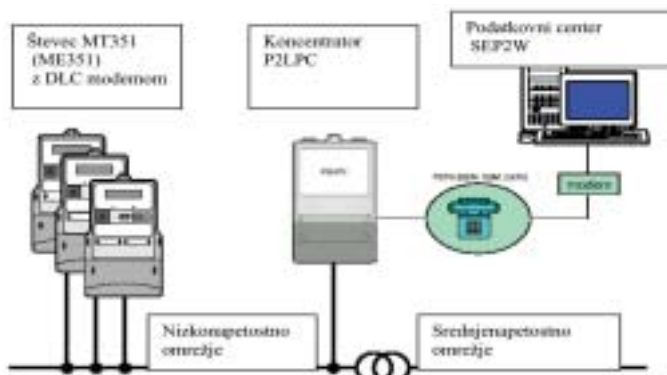
- Že oktobra 2005 smo prek DLC-omrežja povezali vseh šest odjemalcev, ki se napajajo preko TP Komna.
- Osrednji projekt DLC-omrežja se je dogajal v maju 2006. Z DLC-števci smo opremili vsa gospodinjstva oziroma manjše poslovne odjemalce znotraj nizkonapetostnega omrežja TP Primskovo šola (približno 280 števecv).
- Oktobra 2006 smo z DLC-števci opremili še vseh 99 odjemalcev, ki se napajajo iz TP Lipce vas.

Na področju TP Komna in TP Lipce sedaj daljinsko odčitavamo vse odjemalce, saj je bila uspešnost DLC-povezav 100-odstotna. Težave so se pokazale le na področju TP Primskovo šola, kjer so težave s komunikacijo predvsem na mejnem področju poligona. Tam smo zaradi napak v bazi podatkov z DLC-števci opremili tudi nekaj odjemalcev, ki se napajajo iz drugih transformatorskih postaj, zato točne analize uspešnosti še ni mogoče podati. Vsekakor pa je tudi tukaj uspešnost zelo dobra.

Za pilotni projekt smo uporabili trifazne števec MT351 in enofazne števec ME351 ter koncentrator P2LPC, ki jih proizvaja podjetje Iskraemeco, d. d.

MT/ME351 so direktni elektronski števeci (največji tok je 85 A) z integrirano uro in lastnim tarifnim programom, zato je montaža zelo enostavna. Bistveni element tega števca je integriran DLC-modem, prek katerega se podatki prenašajo na koncentrator P2LPC. Maksimalna razdalja med števcem in koncentradorjem je približno en kilometer in je odvisna od razmer na omrežju. Ker pa števeci delujejo kot repetitorji (ojačevalci DLC-signala), se lahko ta razdalja podaljša.

Koncentratorji, ki so priključeni na nizkonapetostni strani transformatorja, imajo na vseh treh fazah integriran svoj DLC-modem, prek katerega sprejemajo podatke od števecv in jih shranjujejo. Na zahtevo se ti podatki prenesejo v podatkovni center, v ta namen porabljamo GSM-komunikacijo. En koncentrator lahko vedno pokrije vse odjemalce znotraj ene transformatorske postaje, saj se lahko nanj poveže več kot tisoč števecv.

Pokazalo se je, da vpeljevanje daljinskih meritev za vse odjemalce ni več toliko odvisno od tehničnih zmožnosti kot pa od drugih dejavnikov. Ne glede na to, ali bo prevladala komunikacija prek DLC-omrežja ali pa kak drug način daljinskega prenosa podatkov, se bo v bodoče vedno več odčitkov prenašalo daljinsko. Verjetno se bodo daljinsko prenašali tudi ostali odčitki (voda, plin, toplotna energija ...). Odčitek bo postal tržno blago in se bodo s tem verjetno v bližnji prihodnosti ukvarjali posebni merilni servisi.

Zmožljivosti AutoCAD-a - odkrijte nove funkcije v AutoCAD-u 2007

Iztok Štular

Podjetje Autodesk iz San Rafaela je predstavilo novo generacijo svojega znamenitega inženirskega orodja AutoCAD 2007. To je program neprimerljivih zmožnosti in je najbolj prilagodljiv risarski program. Uporabniki delamo z njim na vseh področjih v več kot 150 državah.

AutoCAD se uporablja predvsem na naslednjih področjih:

- arhitektura/inženirstvo/gradbeništvo (Architecture/Engineering/Construction - AEC),
- strojništvo,
- geografski informacijski sistemi (Geographic Information Systems - GIS),
- zemljištevstvo in stavbarstvo,
- upravljanje zmožljivosti (obratov, objektov),
- elektrika in elektronika,
- večpredstavnost,
- številna manj znana področja (tekstilna industrija, oblikovanje različnih znakov itn.).

Tudi v našem podjetju je navdušenje in število uporabnikov vse večje, zato sem se odločil, da vam predstavim nekaj naprednih novosti v tem grafičnem okolju. AutoCAD je zmožljiva 2D- in 3D-platforna za oblikovanje in risanje, ki avtomatizira opravila in zagotavlja digitalna orodja, tako da se sami lahko posvetimo oblikovanju in ne programski opremi. Svet AutoCAD-a je velik in vredno si je ogledati, kaj vse omogoča.

AutoCAD 2007 nam je prinesel veliko novosti na področju 3D-risanja, nov DWG-format zapisa z novo ikono, novo delovno okolje, izboljšave pri delu z zunanjimi sklici (XREF), izris slike v PDF-formatu, dinamični bloki, palete z orodji so dobile novo funkcionalnost, delo z DWF-datotekami itn.

Nov DWG-format zapisa

Kot je bilo pričakovati, je z novo različico AutoCAD-a prišel tudi nov format zapisa datoteke DWG. To nam prikazuje slika 1. Prejšnje različice ne bodo odpirale najnovejšega DWG-formata, vendar nam AutoCAD 2007 omogoča shranjevanje datotek v različice zapisa, ki jih podpirajo starejše verzije. Tako lahko shranimo risbo kot format zapisa za 2004, 2000 in celo za verzijo R14. Če uporabniki ne bomo imeli najnovejše različice AutoCAD-a, bo format DWG-zapisa s programom DWG TrueConvert pretvoril v DWG, ki bo berljiv s starejšo različico AutoCAD-a.

Slika 1.

Novosti

Novo delovno okolje - Workspace

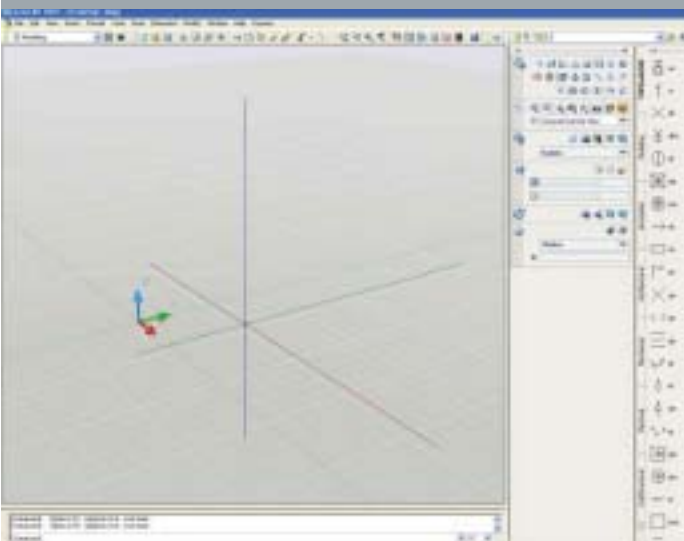
Že ob zagonu AutoCAD-a 2007 nas pričaka do sedaj nepoznano pogovorno okno, ki je prikazano na sliki 2, s katerim lahko uporabnik izbere delovno okolje. Delovno okolje 3D-modeliranja ni le delovno okolje, ampak tudi celotna predloga (acad3D.dwt) s popolnoma prenovljenim ozadjem.

Slika 2. Novo delovno okolje - Workspace

Vse je drugačno: ni več črnega ozadja, pač pa sivo, z osmi (rdeča, zelena, modra), ki so prilagojene barvi UCS-ikone, pričaka nas izometrični pogled na modelni prostor. Novo ozadje nam prikazuje slika 3.

Slika 3. Prikaz novega 3D-ozadja

3D-risanje še nikoli ni bilo tako enostavno. AutoCAD 2007 nam je približal risanje tridimenzionalnih objektov. Urejanje elementov (kopiranje in premikanje) je z nadgradnjo orodja za polarni vnos koordinat močno poenostavljeno. Elemente tako preprosto skopiramo ali premaknemo v smeri lokalne Z-osi. Z ukazom 3DALIGN entitete enostavno premaknemo na katero koli ploskev tridimenzionalnega objekta. Enaka funkcionalnost je na voljo tudi pri izrisu tridimenzionalnih elementov - dynamic UCS.

Novi AutoCAD ima veliko novosti, a največ se govori o dinamičnih blokih. V prejšnjih verzijah AutoCAD-a je blok predstavljal skupek elementov, ki ga nisi mogli spreminjati (ne da bi ga razstrelil - Explode). Dinamični bloki pa so to dejstvo postavili na glavo - postali so spremenljivi, prilagodljivi oziroma že kar malce pametni. Zato sem se odločil tej temi nameniti malce več pozornosti.

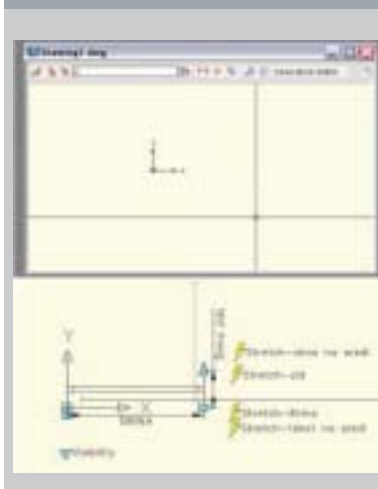
Dinamični blok

Slika 4. Prikaz dinamičnega bloka.

Dinamičen blok je definicija bloka z dodanimi parametri in akcijami, ki se lahko na njih odvijajo. Spoznamo ga po "streli", ki je izrisana prek njegovega predogleda. Dinamičen blok je možno kadarkoli med delom spreminjati s posebnimi ročaji. Ročaji imajo različne oblike in temu prirejene funkcije. Slika 4 nam prikazuje podobo dinamičnega bloka.

Slika 5. Block Editor za izdelavo dinamičnih blokov.

Dinamičen blok izdelamo ali urejamo z Block Editorjem. To je posebno okolje, kjer lahko dodajamo elemente, ki naredijo blok dinamičen. Blok lahko izdelamo na novo ali pa predelamo starega. Znotraj Block Editorja pa lahko tudi rišemo in popravljamo kot v klasičnem delovnem okolju. Na sliki 5 je prikazan Block Editor za izdelavo dinamičnih blokov.

Dinamičnemu bloku dodajamo parametre (parameters) in akcije (actions) in mu s tem omogočimo fleksibilnost in inteligenco. Parametri določajo uporabniške lastnosti bloka, kot so položaj, razdalje, koti ... Z dodanim parametrom se avtomatično dodajo tudi ročaji. Akcije pa določajo odziv dinamičnega bloka ob manipulaciji v risbi. Akcija je treba navezati na parametre in običajno tudi geometrijo.

Dinamičen blok vstavimo v risbo tako kot klasičnega - z ukazom Insert Block, Design centra ali palet. Že med vstavljanjem ga lahko poravnavamo ob že izrisano geometrijo (če ima dodan Alignment parameter) - npr. okno se avtomatično prilagodi kotu zidu. Ko je blok vstavljen, ga izberemo in na njem se pokažejo vsi ročaji, s katerimi lahko blok nadziramo. Najpogosteje se pojavljajo ročaji za raztegotvanje, premikanje, zrcaljenje ... Ročaje upravljamo tako kot smo vajeni - zeleni ročaj kliknemo, da postane aktiven in ga potegnemo na želeno mesto. Sočasno se spreminja tudi blok. Lahko pa je dodan tudi seznam različnih pogledov na blok. V tem primeru klik na ročaj odpre seznam in tam izberemo zeleni prikaz.

Slika 6. Okno Properties - lastnosti

Namesto grafičnega nadzora na lahko uporabimo tudi okno Properties in tam vpisujemo numerične vrednosti za nadzor bloka. Vsi dodani parametri se kažejo v rubriki Custom. Če popravimo vrednost v polju, se ustrezno prilagodi tudi geometrija bloka. Preddefinirane vrednosti se v Properties odpirajo v seznamu in jih izbiramo s klikom.

Zaključek

Morda nam obilica vsakodnevnega dela onemogoča, da bi dovolj pozornosti posvečali nadziranju kvalitete, novostim in optimizaciji pri projektiranju in poslovanju. Vendar bo s prihodom vse večje konkurence iz Evrope in širše treba misliti tudi na izboljšave in racionalizacije vseh delovnih procesov v elektrogospodarstvu. Ustrezne organizacije in institucije v slovenskem prostoru bi morale prevzeti pobudo, da se nove tehnologije prenesejo v prakso. Mi inženirji smo lahko samo predlagatelji in izvajalci teh novosti. Za pravo implementacijo pa bo treba doseči širše strinjanje med vsemi sodelujočimi subjekti v stroki elektroenergetike.

Iz Gorenjskih elektrarn

100 let hidroelektrarne Pristava (1906-2006)

 Drago Papler

Dr. Born, industrijalec in veleposestnik, se je leta 1906 odločil zgraditi ob Bistrici pod vasjo Pristava pri Trziču večjo električno centralo, ki bi lahko zadovoljila vse potrebe Trziča za razsvetljavo in pogon industrijskih in obrtniških obratov. Jeseni leta 1906 je okrajno glavarstvo v Kranju pod številko 22.809 razglasilo, da je gozdarski urad barona dr. Borna predložil načrte in zaprosil za dovolitev električne centrale za Trzič in okolico.

V načrtih je bilo predvideno, da zgradijo iz Pristave po levem bregu Bistrice do Balosa daljnovod, od katerega bi se odcepila napeljava za železniško postajo. Pri Bornovi opekarni bi postavili poseben transformator za pogon žičnice za prevoz gline v Ročevnico ter za dobavo toka na Pristavo in v Loko.

V razglasu pod številko 20.380 je 11. septembra 1906 okrajno glavarstvo objavilo, da namerava gozdarski urad barona Borna zgraditi 600 metrov pod pristavskim mostom jez iz betona, od koder bi po 465 metrov dolgem odprtem jarku dotekala voda na turbini in po 70 metrov dolgem odtočnem jarku nazaj v strugo. Za obrat Bornove opekarne, ki jo je nameraval zgraditi na Pristavi, je bilo določenih 60 KM. Naprave so bile komisionirane 11. septembra 1906 in 5. oktobra 1906. Tržiška Bistrica je izrazito hudourniškega tipa, saj pretok vode ob deževju naraste. Je pa ta vodotok zelo vodnat ob sušnih obdobjih, saj je bil že ob projektiranju izmerjen povprečni minimalni letni pretok ob elektrarni kar 2,45 m³/sek, kar je skoraj polovica inštalirane moči. Elektrarna je izkoriščala 8,7 metra vodnega padca in imela 278,4 bruto KM ter je bila za tovarno Lepenke druga največja naprava na Bistrici.

Okrajno glavarstvo v Kranju je podelilo Bornu koncesijo za elektrarno pod številko 22.851 17. decembra 1906. Koncesija je veljala deset let in obsegala dovoljenje za graditev jeza, dotočnega bazena in kanala, centrale in odtočnega jarka. Celotna zgradba elektrarne je bila projektirana iz varnostnega vidika na stoletne visoke vode, kar pomeni da ta pretok nastopa z enim odstotkom verjetnosti in na tem delu vodotoka znaša 190 m³/sek. Po pripravljanih delih konec leta 1906 so glavna gradbena dela potekala leta 1907, elektrarna pa je pričela obratovati leta 1908. Oprema je bila naročena že leta 1906, to letnico imata dve Francis turbini 5 m³/s, ki izkoriščata osemmetrski padec. Mile Vozel (1976, 54) opisuje, da je Bornova naprava imela dve turbini po 160 KM in dva generatorja po 125 kVA z jermeničnim pogonom, napetosti 3 kV. Oskrbovala je obenem mestno in zasebno razsvetljavo Trziča. Uporabljala se je za javno preskrbo v Trziču in bližnji okolici, vključno z zdraviliščem Golnik. Centrala je s pogonsko električno energijo oskrbovala tržiško industrijo in obrtniške obrate, predvsem tovarno čevljev Peko. Pogodbo med občino Trzič in Bornom je sprejel občinski svet 12. decembra 1906.

Viktor Kragl (1936, 115) v kroniki piše, da je bil prvi upravitelj velike elektrarne v Pristavi strojni mojster Jožef Kurnik (1907-1911), ki ga je nasledil Franc Voglar.

“Spomnim se, da je za Bornovo elektriko med obema vojnoma pobiral inkasant Dreier. Vsak mesec je prišel naokrog. Plačevali smo mu po žarnicah, takrat, mislim, da je bilo leta 1922, še ni bilo števec. Žarnice so bile majhne, brljivke, ker smo varčevali,” je povedala Marija Petek (2001).

Večina odjemalcev je plačevala tok po številu žarnic. Po stabilizaciji razmer je začela elektrarna montirati števece in je okrog leta 1925 že polovico odjemalcev opremila s števci. Siromašni ljudje, ki so imeli v stanovanju samo eno žarnico, so dobili od elektrarne tok brezplačno. Obratovala je nepretrgoma. Ivan Mohorič (1957, 374) navaja, da je bila letna proizvodnja 100.000 kWh.

Do leta 1929 je centrala na Pristavi obratovala samostojno. Tega leta je Born na svoji žagi pri tržiškem kolodvoru zgradil kalorično centralo z močjo 375 kW kot dopolnitev vodne centrale na Pristavi. Elektrarni sta obratovali vzporedno. Večjih popravil in obnov do druge svetovne vojne ni bilo, saj je bila vodna centrala dovršeno projektirana in je imela vgrajeno kakovostno opremo. Znano je le podaljšanje podslapja na jezu. Bornovo podjetje je elektrifikacijski odsek pri Dravski banovini štel po takratnih merilih med pomembnejša tik pred drugo svetovno vojno.

Medvojni upravljalec elektrarne je bilo celovško podjetje Elektrizitätswerke des Reichsgaues Kärnten z glavnim uradom za Gorenjsko v Črnučah. Franc Dolinar (1994) ugotavlja, da so pri elektrarni leta 1942 zgradili transformatorsko postajo s transformatorjem 20/10/3 kV, 250 kVA, s tem je elektrarna prešla na paralelno obratovanje z omrežjem Kranjskih deželnih elektrarn, s katerimi so si izmenjavali energijo po 20 kV daljnovodu Polica - Ljubelj. Obenem so razširili 3 kV in zgradili 20 kV stikališče v zgornjem prostoru prizidka. Celotni objekt elektrarne so preplekali, bivšo drvarnico - barako pa so preuredili v bivalni prostor za zaposlene. Drago Papler (2004, 80) je v pogovoru z Antonom Ribnikarjem zapisal, da je pred vojno v Bornovi elektrarni v Pristavi delal Janko Ribnikar, ki je po vojni vodil rajon Križe.

Arhiv Bornove elektrarne je bil med vojno uničen. Ivan Mohorič (1965, 276) piše, da so podatke

rekonstruirali po spisih občinskega arhiva in po navedbah bivših nameščencev elektrarne, ki so v njej delali do leta 1950. Po teh podatkih je imela elektrarna po prvi vojni okrog 600 odjemalcev toka. Do leta 1930 je število poraslo na 1100 odjemalcev in 300 aparatov. Leta 1940 je bilo na omrežje priključenih 1600 odjemalcev in okrog 850 aparatov. Zmogljivost elektrarne je bila vsa leta polno izkoriščena (Mohorič, 1965, 278).

Po koncu vojne so prevzele Bornovo elektrarno Kranjske deželne elektrarne in po njihovi ukinitvi leta 1945 novoustanovljeno podjetje Državne elektrarne Slovenije DES po upravniku Dragu Chvatalu. Po nacionalizaciji leta 1948 je bila druga največja vodna naprava na Tržiški Bistrici v upravi Elektrarne Sava Kranj.

Na tržiškem območju je glavni daljnovod potekal iz HE Pristava prek Križev, Sebenj, Žiganje vasi do Dupelj; odcep od daljnovoda pa je potekal prek Udin boršta do Senična, Golnika in naprej do Gorič, Srednje vasi in Zaloga ter do Letenc (Papler, 2004, 81).

Viri:

1. Dolinar, Franc. 1994. Važnejši dogodki v zgodovini HE Pristava - Trzič. Kranj: Elektro Gorenjska, PE Sava Kranj.
2. Kragl, Viktor. 1936. Zgodovinski drobci župnije Trzič. Trzič: Župnijski urad v Trziču.
3. Mohorič, Ivan. 1957. Zgodovina obrti in industrije v Trziču. Trzič: Mestni muzej v Trziču.
4. Mohorič, Ivan. 1965. Zgodovina industrije, gozdarstva in obrti v Trziču. Trzič: Mestni muzej v Trziču.
5. Papler, Drago. 2001. Pričevanje Marije Petek.
6. Papler, Drago. 2004. Previdnost in sreča Antona Ribnikarja. Ljubljana: Elektro Slovenija, Naš stik, marec 2004, 80-81.
7. Vozel, Mile. 1976. Razvoj elektrifikacije Slovenije od leta 1945. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.

Povojne prenovе HE Pristava

 Simon Peternel

HE Pristava je dočkala temeljito prenovо kar nekajkrat v povojnem času. Tako sta bila previta oba statorska navitja generatorja (prvi leta 1949, drugi leta 1967), nekajkrat se je preurejalo stikališče, največje spremembe pa so se opravile od konca leta 1971 do začetka leta 1972, ko je potekal program male avtomatizacije elektrarne.

Iz Gorenjskih elektrarn

Tedaj je bil zamenjan upravljalni sistem, opravljen pa tudi velik miselni preskok v načinu obratovanja malih elektrarn. V večini naših elektrarn smo prešli iz stalnega turnusnega na občasno posluževanje strojev in naprav. Na objektih ni bila več potrebna stalna prisotnost zaposlenih, ampak le redni dnevni obhodi. Na začetku je bilo sicer nekaj težav, ki pa so se sčasoma odpravljale. Elektrarna Pristava je bila tudi naša prva elektrarna z montiranim čistilnim strojem na finih rešetkah. Stroj opravlja neprecenljivo delo, ki ga znamo ceniti predvsem tisti zaposleni, ki smo še okusili ročno delo čiščenja rešetk v dežju, ponoči ...

Konec osemdesetih let sta bila zamenjana oba gonilnika turbine, začela pa so se tudi velika dela na dovodnem kanalu, ki je bil v celoti obnoven.

Danes je HE Pristava ena od petnajstih, za katere skrbimo. Da varno in zanesljivo obratuje, sta zadolžena vodja Vincenc Švab in stikalec Matija Kramar, seveda poleg drugih rednih obveznosti.

Vse od leta 1966 pa skoraj do upokojitve je bil stikalec, pa tudi poznejši vodja te elektrarne, Franc Dolinar. Skrbno zbiranje in arhiviranje zgodovinskih dogodkov vse od začetka pa do sredine devetdesetih let je njegova zasluga. Del tega je tudi v pričujočem članku, kar se mu ob tej priložnosti najlepše zahvaljujem.

TEHNIČNI PODATKI

Vodotok:	Tržiška Bistrica
Tip elektrarne:	Pretočna
Površina vodozbirnega zaledja:	20 km ²
Inštalirani pretok:	2 x 2,5 m ³ /sek
Kota zajetja:	475 m
Padec:	8,7 m
Turbini:	Francis vodoravna
Dolžina derivacije:	465 m
Moč generatorjev:	2 x 118 kW
Srednja letna proizvodnja:	1.732 MWh

Kronika dogodkov v HE Pristava

Franc Dolinar

- Leto 1949: previtje generatorja I (sedaj B), za tem zamenjava kanalske zapornice in transformatorja 250 kVA z močnejšim 500 kVA, 20/3 kV.
- Leto 1960: zamenjava obeh turbinskih zapornic.
- Leto 1963: zamenjava dvojne lesene zapornice v kroni jezua z enojno kovinsko in predelava na motorni pogon.
- Leto 1964: postavitev barake na jezua.
- Leto 1967: previtje statorskega navitja generatorja II (sedaj A); prehod z 20 na 10 kV - zamenjava transformatorja 500 kVA, 20/3 kV s prvotnim 250 kVA, prevezan 10/3 kV; gradnja strehe na ploščo strojnice.

Objekt HE Pristava. Foto: Simon Peternel

- Leto 1968: demontaža in zidarska preureditev hišnega 20 kV stikališča.
- Leta 1969: montaža in priključitev 10 kV razklopišča RP HE Pristava.
- Leto 1971: program male avtomatizacije; zidava akumulatorskega prostora za 110 kV baterijo; vgraditev relejev za sekundarno zaščito, ureditev nivojske regulacije.
- Leto 1973: montaža čistilnega stroja, montaža UKV aparature.
- Leto 1976: zamenjava dotrajane lesene peskolovne zapornice s kovinsko.
- Leto 1978: sanacija dovodnega in odvodnega kanala po vodni poškodbi.
- Leto 1981: izdelava dvostranskega napajanja lastne rabe.
- Leto 1983: rekonstrukcija 3 kV stikališča z montažo novih celic, stikal, priključki; popravilo betonskega zidu na vzhodni strani vtoka in turbinske komore B; zamenjava kritrine na strehi nad čistilnim strojem, turbinskima zapornicama, izpustno kanalsko zapornico in nad prizidkom.
- Leto 1986: zamenjava turbinske zapornice turbine B.
- Leto 1987 demontaža turbine B zaradi zamenjava gonilnikov. Odkrita počena turbinska gred.
- Leto 1988: zamenjava gredi in lopatic vodilnikov.
- Leto 1989: revitalizacija turbin na agregatu 1 in 2; demontaža turbine in zamenjava ključev vodilnih lopatic, polaganje signalnega in energetskega kabla v dovodni kanal.
- Leto 1990: zaključena obnova turbine A z zamenjavo gonilnika, gredi in lopatic vodilnikov; obnova dovodnega kanala, zamenjava kanalske vtočne zapornice in vodil ter namestitev omare s hidravličnim agregatom in komandnimi omaricami na jezua; popravilo okvare generatorja B.
- Leto 1991: prehod z 10 na 20 kV; zamenjava transformatorja 250kVA na 630 kVA; zamenjava turbinske regulacije; gradnja novega dostopa do strojnice; previjanje generatorja A, zamenjava turbinske zapornice A.
- Leto 1992: zamenjava vzbujalnega sistema; havarije agregata A in poškodbe na strojnici.
- Leto 1993: obnova podslapja na jezua v celoti.
- Leto 1998: večja popravila jezovne zgradbe.

Strojnica HE Pristava. Foto: Simon Peternel

Predstavljamo se

Krajevno nadzorništvo Tržič

Bojan Luskovec

Krajevno nadzorništvo Tržič (KN Tržič) je šesto krajevno nadzorništvo, ki ga predstavljamo v našem glasilu. Objekt KN Tržič je nekoliko odmaknjen iz središča mesta Tržič. Stavba nadzorništva je bila zgrajena ob izgradnji RTP Tržič, v času močnega razcveta tržiške industrije v devdesetih letih.

Stavba KN je torej v neposredni soseščini elektroenergetskega objekta RTP Tržič 110/20 kV. Zveneča imena tovarn, kot so npr. Peko, Zlit, BPT in še katera, predstavljajo le ime za območja, kjer so danes naseljeni različni manjši in večji odjemalci. Območje krajevnega nadzorništva je na severu in zahodu začrtano z državno mejo z Avstrijo, na zahodu mejijo na nadzorništvo Radovljica - Bled, na vzhodu in jugu pa mejijo na nadzorništvo Kranj.

Podobno kot ostala nadzorništva ima tudi tržiško območje nekaj značilnosti. V omrežju KN Tržič je priključenih nekaj več kot 20 malih hidroelektrarn, ki ob ugodnih vodotokih proizvedejo skoraj polovico energije, potrebne na območju RTP Tržič. Pretežno število elektrarn je priključenih na daljnovodih, ki se končajo prav pod severnim pobočjem Storžiča, proti Jelendolu in Medvodam ter proti Ljubelju.

V preteklosti je v dokaj velikih prostorih stavbe poleg številne ekipe krajevnega nadzorništva gostovala še močna gradbena skupina. Nova organiziranost podjetja in predvideni obseg dela sta določila, da se sedaj vsako delovno jutro največkrat zberejo štirje zaposleni. Žal je že dlje časa odsoten peti član kolektiva, ki ima velike težave z zdravjem.

Vodja nadzorništva je Janez Pogačnik. Ob jutranji konici, nekako do osme ure, se dokončno oblikuje urnik krajevnega nadzorništva. Številni telefonski klici in jutranji obiski odjemalcev s svojimi težavami ter prošnjami začrtajo in razporedijo delo. Marsikatero delo, načrtovano prejšnji dan, se zamakne zaradi nujnega posredovanja pri strankah ali pa zaradi dokončnega reševanja odprave napake, ki je dežurni monter ni uspel dokončno rešiti prejšnji dan.

Trudimo se, da so poleg nadzornika tudi preostali trije delavci, od delovodje do samostojnih elektromonterjev, enakovredno usposobljeni za posredovanje na terenu. Od njih pričakujemo strokovnost, iznajdljivost, samoiniciativnost in komunikativnost.

Zaposleni v KN Tržič se dnevno ukvarjajo predvsem z odzivi na prošnje in zahteve odjemalcev v zvezi z okvarami, priklopi in predelavami odjemnih mest. Skoraj ni enote, službe ali oddelka v Elektru Gorenjska, s katerimi ne bi sodelovalo nadzorništvo. Kljub temu, da se vsi trudimo, da spremembe na terenu ustrezno zabeležimo, je še vedno marsikaj "zapisano" v spominu delavcev v KN. Poznavanje vzdušja in razmer na terenu, ki niso tehnične narave, marsikdaj odločilno pomagajo pri reševanju problemov ter odnosov med podjetjem in strankami. V nadzorništvu redno sodelujejo pri ogledih pred izdajo dokumentov, sodelujejo s projektanti, sodelavci iz služb podjetja, prodajalci elektrike in z izterjevalci, pobirajo soglasja lastnikov zemljišč, obveščajo odjemalce o predvidenih izklopih, opravljajo stikalne manipulacije ter zagotavljajo varno delo izvajalcem del na napravah in še bi lahko naštevali. Prvenstvena in stalna naloga pa je seveda stalen nadzor nad elektroenergetskimi napravami na svojem terenu. Na podlagi rednih in izrednih pregledov naprav in objektov se oblikujejo potrebe po vzdrževanju in investicijah.

Nadzemni 110 kV vodi:	11,334 km
Nadzemni 20 kV vodi:	114,685 km
Podzemni 20 kV vodi:	34,217 km
Število TP:	148

Zaposleni v KN Tržič. Od leve proti desni: Drago Meglič, Matjaž Švab, Janez Pogačnik, Robert Tumpič.

Znanje je moč

KORISTNI NASVETI ZA VSAK DAN

Ko dobimo račun za električno energijo, večkrat pomislimo: **naši domovi imajo vse manj toplotnih izgub, zakaj potem porabimo doma vedno več elektrike in plačujemo višje račune?** Seveda, svoj dom opremljamo z vedno več električnimi napravami. Večje kot je število aparatov, več porabimo in to kljub temu, da se naši aparati energetska varčni in glede učinkovitosti spadajo v najvišji razred. Tako ostaja edina rešitev v učinkoviti rabi energije. **Da bi energijo uporabljali učinkovito, pa ni potrebno, da spremenimo svoj življenjski slog, dovolj so že majhni ukrepi:**

RAZSVETLJAVA

- Ugašajte luči
- Namestitev varčnih sijalk se izplača. Zabeležite si datum namestitve posamezne sijalke. Če sijalka odpove pred povprečno življenjsko dobo, jo vrnite v trgovino, saj imate pravico da zamenjave neustreznih kosov. Tudi pri točkovnem osvetljevanju predmetov se raje odločite za sodobna nizkonapetostne halogenske sijalke – so bolj gospodarne in prijaznejše glede toplotnega sevanja na predmete.
- Pri nakupu se odločite za sijalko znanega proizvajalca in višjega cenovnega razreda, izogibajte se nakupam sijalk neznanih proizvajalcev, ki ne garantirajo življenjske dobe in svetlobnega toka.

ELEKTRIČNI GRELNIKI SANITARNE VODE

- Največ tople vode porabite pri kopanju, varčujete lahko tako, da se raje večkrat oprhate.
- Termostat nastavite na največ 60°C.
- Med daljšo odsotnostjo od doma izključite grelnik.
- Poskrbite za redno odstranjevanje vodnega kamna.

ŠTEDILNIK

- Vključite ploščo šele takrat, ko je na njej lonec.
- Kuhajte v pokriti posodi s pokrovi, ki dobro tesnijo, saj kuhanje brez pokrova zahteva trikrat več časa in energije za enak učinek.
- Kuhalno ploščo izklopite 5 - 10 minut prej, preden je jed gotova, in izkoristite akumulirano toploto.
- Jedi z dolgim časom kuhanja pripravite v loncu na zvišen pritisk.

PEČICA

- Pri peki večine vrst peciva in mesa predhodno ogrevanje pečice ni potrebno.
- Če znaša celotni čas pečenja več kot 40 minut, lahko na uri določite 10 minut krajši čas.
- Če imate ventilacijsko pečico, pečite več pladnjev naenkrat.

PRALNI IN SUŠILNI STROJI

- Izberite stroj, ki je vsaj energijski razred A, trajni AAA razred po vam zagotavlja najboljšo moč pranja in ažemanja.
- Namesto pri 90°C perite pri 60°C, saj z daljšim časom pranja ob nižji temperaturi dosežete enake rezultate pranja kot ob visokih temperaturah, prav tako se izogibajte predpranja.
- Pralni in sušilni stroji z vgrajena uro omogočajo, da peremo in sušimo v času manjše tarife, ko je energija cenejša.
- Če imate manjše gospodinjstvo, izberite stroje manjše zmogljivosti pranja in sušenja. Za dve do tri osebe zadošča že zmogljivost do 3 kg.
- Upoštevajte, da je sušenje na soncu še vedno okolju najbolj prijazno.

HLADILNIK

- Priporočena temperatura v shranjevalnem prostoru hladilnika je 5°C, nižja temperatura za vsako stopinjo pomeni približno 5 % večjo rabo energije.
- Odločite se za nakup hladilnika energijskega razreda vsaj A, A+ ali A++.
- Večji hladilniki porabijo več energije, enako velja za prazne.
- V hladilnik shranjujte ohlajena in ustrezno embalirana živila.
- Poskrbite za tesnenje vrat ter po nepotrebnem ne odpirajte in ne puščajte odprtega hladilnika.
- Obloge ivja in ledu je treba redno odvajati.

KAJ PA ELEKTRIČNI APARATI V "stand by" NAČINU DELOVANJA?

- Pri nakupu novega električnega aparata bodite poleg predvidene letne porabe električne energije pozorni tudi na podatek o porabi električne energije v t.i. "stand by" načinu delovanja.
- Nov električni aparat naj ima stikalo, ki omogoča popoln izklop iz omrežja.
- Če ima električni aparat omogočen način »minimalna poraba« v t.i. »stand by« načinu delovanja, poskrbite, da bodo vaši aparati nastavljeni na takšno stanje.

Električni aparati

Električni aparati	Moč v vatih (W) v "stand by" načinu delovanja
Televizijski sprejemnik	1 do 13 W
Video rekorder	5 do 19 W
Kompaktni avdio sistem	0 do 16 W
Integrirani sprejemniki in dekodirniki signalov	8 do 20 W
Radio ura	1 do 3 W
Mikrovalovna pečica	2 do 6 W
Polnili baterij, telefonski odzivniki	2 do 4 W
Brezžični telefoni in mobilni telefoni - napajanje	2 do 7 W
Glasbeni stolp	0 do 12 W
Prenosni avdio sistemi	0 do 5 W
Napajalni sistemi za računalnike	1 do 3 W

* "stand by" pomeni, da je aparat v stanju pripravljenosti.

Elektro Gorenjska smo ljudje

Kadrovske novice

mag. Mateja Nadižar

ZAPOSLOTITVE

V mesecu **septembru 2006** so se v podjetju na novo zaposlili:

- DAVID POLIČAR - pripravnik - OE distribucijsko omrežje
- JURE MAČEK - pripravnik - OE distribucijsko omrežje
- BERNARDA JUGOVEC - referent za saldakonte EE in izterjavo II - OE nakup in prodaja

V mesecu **oktobru 2006** se je na novo zaposlila:

- NEŽA MALI - pripravnik - OE finančno ekonomske storitve

V mesecu **novembru 2006** se je v podjetju na novo zaposlil:

- LUKA VALJAVEC - strokovni sodelavec I. - OE distribucijsko omrežje

ODHODI

V mesecu **septembru 2006** ni bilo odhodov delavcev iz podjetja.

V mesecu **oktobru 2006** sta iz podjetja odšla:

- DRAGO PAPLER - komercialist I - OE nakup in prodaja
- JURE TRILAR - pripravnik - OE splošne in tehnične storitve

V mesecu **novembru 2006** ni bilo odhodov delavcev iz podjetja.

Upokojenci so praznovali

mag. Rozalija Sabo

V mesecu **septembru** so svoj okrogli življenjski jubilej praznovali:

- JANEZ PFAJFAR st. - 70 let
- FRANC HAFNAR - 60 let
- BOŽIDAR ŽEROVEC - 60 let

V mesecu **novembru** je svoj okrogli življenjski jubilej praznoval:

- DARKO ZUPAN - 80 let

Ob jubileju vam iskreno čestitamo in želimo še vrsto zdravih in srečnih let.

Delovni jubilaranti

Mojca Jelovčan

10 let delovne dobe

Alenka Andolšek
Mojca Bokal
Romana Božnar
Nejka Dijak
Mojca Jelovčan

Vesna Kranjc
Dominik Ovniček
Jasna Pustinek

20 let delovne dobe

Franc Čebulj
Robert Jošt
Marjan Kavčič
Marko Koblar
Andrej Pogačnik
Boris Skumavc
Karel Zupanc

30 delovne dobe

Branko Ahačič
Anton Bistan
Sonja Bunderla
Zdenka Gregorič
Anton Hlebčar
Janez Hudobivnik
Bojan Maček
Vojko Oman
Rozalija Sabo
Nikolaj Stevanovič
Drago Škoda

35 let delovne dobe

Jože Benedik
Janez Brtoncelj
Bojan Fonda
Anton Javornik
Helena Leban
Marjan Polajnar
Ana Poličar
Anton Pretnar
Matjaž Sodja
Janez Vidic
Peter Zagožen

5 minut z novozaposlenimi

Foto: Alenka Andolšek

Jure Maček

Kako bi se na kratko opisali?

Vesel, komunikativen, športnik.

Življenjski moto?

Uživati vsak dan posebej.

Na kaj ste ponosni?

Teško bi kakšno stvar izpostavil.

Zadnja knjiga, film, koncert, gledališče, razstava?

Knjiga - Živi, film - Borat, koncert - DJ Tiesto, gledališče - 5 žensk.com.

Kaj ste želeli biti kot otrok?

Se ne spomnim.

Čemu v življenju se ne bi nikoli odpovedali?

Rekreaciji.

Rekreacija - kje in kolikokrat?

Zunaj (kolo, odbojka na mivki, košarka, smučanje, plezanje ...), dvorana (namizni tenis, košarka, badminton, skvoš). Po možnosti vsak dan.

Bernarda Jugovec

Kako bi se na kratko opisali?

Optimistična, vesela, odkrita, pogumna, potrpežljiva, vztrajna.

Življenjski moto?

Izkoristi dan, ne zanašaj se na jutrišnjega.

Na kaj ste ponosni?

Na družino in vse, kar mi je v življenju uspelo. Na izkušnjo, ki me je naučila, da se je treba v življenju boriti, ko je potrebno, in se naučiti uživati v vsakem trenutku življenja!

Zadnja knjiga, film, koncert, gledališče, razstava?

Zadnja knjiga, ki sem jo prebrala, je bila v avtobiografskem stilu z naslovom Živeti vsak trenutek.

Kaj ste želeli biti kot otrok?

Vzgojiteljica.

Čemu v življenju se ne bi nikoli odpovedali?

Družini, veri v boljše življenje, ljubezni, spoštovanju.

Rekreacija - kje in kolikokrat?

V prostem času kolesarim, hodim v hribe, na daljše sprehode in uživam v naravi.

Elektro Gorenjska smo ljudje

David Poličar

Kako bi se na kratko opisali?

Preprost, vztrajen, družaben.

Življenjski moto?

Kar seješ, to žanješ.

Na kaj ste ponosni?

Na vsak dosežen cilj.

Zadnja knjiga, film, koncert, gledališče, razstava?

Knjiga o Juretu Zdovcu: Bron, srebro, Zdovc, film: Vražja eskadrilja, koncert: Toni Cetinski.

Kaj ste želeli biti kot otrok?

Bilo je kar nekaj poklicev.

Čemu v življenju se ne bi nikoli odpovedali?

Družini, prijateljem.

Rekreacija - kje in kolikokrat?

Nogomet (dvakrat tedensko), smučanje (približno 15-krat letno).

Luka Valjavec

Kako bi se na kratko opisali?

Veseli, prijazen, nasmehjan, vedno pripravljen pomagati, optimističen, ...

Življenjski moto?

Bodi nasmehjan in lepši bo tvoj dan.

Na kaj ste ponosni?

Ponosen sem na določene dogodke, ki so se zgodili v mojem življenju.

Zadnja knjiga, film, koncert, gledališče, razstava?

Ivan Pregelj; Matkova Tina, Jaz, ti in nadloga Dupree, letni koncert MEGARON/MINFOS 2006.

Kaj ste želeli biti kot otrok?

Kot otrok nisem imel nobenih ciljev, kaj bom, ko bom "velik". Tudi starši se ne spomnijo, da bi si kdaj kaj želeli.

Čemu v življenju se ne bi nikoli odpovedali?

Svoji družini.

Rekreacija - kje in kolikokrat?

Hoja v hribe - priložnostno.

Neža Mali

Kako bi se na kratko opisali?

Trmasta, vztrajna in prilagodljiva kozoroginja, znam izkoristiti vsak dan maksimalno. Pridejo pa tudi dnevi, ko sem preveč občutljiva in ranljiva. No, kdo pa ni?

Življenjski moto?

Imeti moraš voljo in pogum, da si izbereš svojo pot, in s tem, kar si in kar imaš, doseči svoje cilje in sanje.

Na kaj ste ponosni?

Na svoje starše in cilje, ki sem jih dosegla. Ponosna na ljudi, ki se znajo postaviti zase.

Zadnja knjiga, film, koncert, gledališče, razstava?

Ustavno kazensko procesno pravo, nekaj zase, nekaj šolske literature, čaka pa me Doreen Virtue in njeni Pogovori z angeli; Film: krajsanje nedeljskega popoldneva z Boratom, Ali-G, odštekano.

Kaj ste želeli biti kot otrok?

Uh, preveč želja ... Najbolj se spomnim zdravnice in vzgojiteljice.

Čemu v življenju se ne bi nikoli odpovedali?

Haha, bom skromna: skledi solate vsak dan, najboljši prijateljici, čokoladi in dobri glasbi.

Rekreacija - kje in kolikokrat?

Poleti skoraj vsak dan nekaj (rolanje, dolgi sprehodi), zima je pa zame bolj za dvoranske športe dva- do trikrat tedensko oziroma koliko mi dopušča čas.

Elektro Gorenjska smo ljudje

JURIJ KOKALJ

Foto: Alenka Andolšek

Svoj dom si je uredil na Zapužah, na lepi, mirni lokaciji, kjer pravi, da proti severu vidi Golico, Stol, Srednji vrh, Vrtačo in Begunjščico, proti zahodu vidi Triglav, Debelo peč, Rjavino, Kukovo špico, Kepo nad Mojstrano ter Dobrčo na vzhodu. V zakonu z ženo Mojco so se jima rodile tri deklice, ki so zdaj že tudi same postale mame in njun dom tako obiskuje šest vnukov.

Rodil se je 11. 10. 1939. Oče je delal v Železarni na Jesenicah, mama je bila gospodinja. Imel je brata, ki je bil tudi zaposlen v Železarni na Jesenicah, vendar je doživel delovno nesrečo in zelo mlad umrl.

Osnovno šolo je Jurij končal na Breznici v občini Žirovnica. Po končani osnovni šoli se je v Železarni na Jesenicah priučil za električarja, kjer pa se ni nikoli zaposlil. Prvič se je zaposlil leta 1957 v podjetju Elektro Žirovnica, ki ga je vodil direktor Viktor Pogačar. Kljub nekajkratnemu prenehanju delovnega razmerja, seveda zaradi višje sile, je ostal podjetju zvest vse do svoje upokojitve. Z delom je začel v krajevnem nadzorništvu Radovljica, kjer je delal vse do jeseni leta 1959, ko je ponovno odšel na šolanje na Tehnično šolo v Ljubljano. Delovno razmerje je moral za nekaj let prekiniti, toda leta 1962 se je vrnil v podjetje in se zaposlil v oddelku za gradnjo Žirovnica. Njegov vodja je bil Vinko Klemenc. Po sedmih mesecih je moral delovno razmerje ponovno prekiniti, saj je odšel na služenje vojaškega roka v Varaždin. Spominja se, da je bil v času služenja vojaškega roka, to je bilo leta 1964, velik potres v Skopju, zato so se vsi udeleževali krvodajalskih akcij. Po odsluženem vojaškem roku se je 1. 8. 1964 ponovno zaposlil v Elektru Žirovnica, postal vodja oddelka za gradnjo in tam ostal vse do 1. 9. 2001, ko se je upokojil.

Na službo ima lepe spomine, saj pravi, da se je z vsemi lepo razumel in da so ga imeli radi. Bil je predsednik različnih komisij in delavskih svetov, kar pa mu ni najbolj ugajalo, zato se jih je branil na vse pretege. Je pa z velikim veseljem sodeloval pri nastajanju elaborata o normativih za elektromontažna dela.

Jurij Kokalj je bil vedno aktiven športnik. Sodeloval je na športnih igrah, tako zimskih kot tudi letnih. Na zimskih športnih igrah je sprva tekmoval v alpskem smučanju, ko pa je prišlo do združitve Elektra Žirovnica in Elektra Kranj, je pričel tekmovali na tekaških smučeh, za kar ga je nagovoril Janez Pšenica. Na letnih igrah je tekmoval v krosu in kolesarjenju. Vsem omenjenim disciplinam se je posvečal tudi v svojem prostem času, zaradi težav s kolenom je leta 1996 prenehal z alpskim smučanjem in s tekomo. Da je bil Jurij res predan športu, nam pove podatek, da je vse od osamosvojitve Slovenije pa do leta 2005, ko so potekale 12. zimske športne igre elektrodistribucijskih podjetij Slovenije, pobral 12 zlatih odličij v svoji kategoriji smučarskih tekov. Z žalostjo pripomni, da se 13. zimskih športnih iger elektrodistribucijskih podjetij Slovenije ni udeležil zaradi hude nesreče, ki jo je doživel v mesecu aprilu 2005.

Zaupal mi je tudi anekdoto, ki je povezana s športnimi igrami. In sicer se je ekipa tekačev na smučeh, med katerimi je bila tudi sam, pripeljala z avtomobilom na Čermošnjice pri Dolenskih toplicah, kjer so potekale zimske športne igre. V avtomobilu so imeli shranjene vsak po dvojce tekaških smuč, seveda ustrezno pripravljene za tekmo. Da jih ne bi poškodovali oziroma kako drugače uničili, so si progo ogledali s slabšimi smučmi. Ko so se vrnili z ogleda, je Oto Prešeren odklenil avto, da bi se pripravili na tekmo. Takrat pa je zapihal veter in zaprl vrata avtomobila, v katerem so bili tudi ključji. Tako so ostali brez smuč, pripravljenih za tekmovanje. Kljub tej nezgodi se niso vdali in so zasedli prvo mesto.

Njegova naljubša hobija sta sadjarstvo in hoja po hribih. V svojem sadovnjaku pridelajo vse za dom, nekaj malega tudi za prodajo, vendar to delo zahteva veliko časa, zato mora čas med hobiji, obveznostmi in rekreacijo racionalno razporejati. Navdušen je nad hribi, saj je slovensko planinsko pot je prehodil že dvakrat. Samo enkrat se je udeležil visokogorske odprave, ki se je imenovala Mini odprava Elektra. To je bilo decembra leta

1992, ko so se skupaj s Tomažem Jamnikom, z Janezom Pšenico in Mihom Žumrom povzpeli na Mount Kenya in Kilimanjaro.

Življenje se mu je korenito spremenilo meseca aprila 2005, ko je doživel hudo nesrečo. Tistega dne se je odpravil na kolesarjenje, vendar je bil trenutek neprevidnosti dovolj, da se je zaletel z motoristom. Nesreče se ne spominja, mi pa z žalostjo obrazloži, da ima amputirano desno nogo pod kolenom in zmanjšano gibljivost in moč desne roke. Prehodil je trnovo pot, vendar so ga njegova železna volja, optimizem in dobra telesna pripravljenost, pripeljale do tega, da od februarja 2006, ko je dobil protezo za nogo, skoraj normalno živi naprej. Ponovno je začel kolesariti, enkrat do dvakrat na teden gre na Poljško planino ali Smokuški vrh. Da ni odvisen od drugih, si je priskrbel tudi avto z avtomatskim menjalnikom in dodatno stopalko za plin. Pravi, da je presrečen, da je lahko tako zaživel in se ob tej priložnosti zahvaljuje vsem, ki so ga v tistih težkih trenutkih vzpodbujali, predvsem pa se še enkrat zahvaljuje svoji ženi in otrokom.

Ob tej priložnosti mi tudi razloži, da ima več rojstnih dni, saj se mu nesreče dogajajo neprestano: od tega, da je pilot v snežnem metežu zgrešil pisto na Brniku, ko so pristajali, pa do tega, da ga je na Blejski koči na Lipanci zasul plaz.

Pravi, da kljub tako hudi poškodbi življenja ni konec, zato se je hvaležno odzval povabilu na 14. zimske športne igre elektrodistribucijskih podjetij. Povabili so ga bivši sodelavci in komaj že čaka, da zapade nekaj snega, da bo lahko začel s pripravo mi za tek na smučeh.

Za vsakogar nekaj

Poročilo s 16. srečanja upokojencev Gorenjske

 Matija Kenda

Srečanje je bilo v četrtek, 7. septembra 2006, na Pokljuki na biatlonskem stadionu na Rudnem polju. Udeležba na srečanju je bila načrtovana že v planu aktivnosti DU ELGO za leto 2006.

Ker se ni prijaviло zadostno število naših članov iz bližine Kranja, smo se dogovorili, da bo za prevoz na srečanje vsak poskrbel sam.

Gospod Ivan Basej, upokojeni sodelavec Elektra Gorenjska in predsednik sosodnjega Društva upokojencev Cerklje, nam je prijazno ponudil možnost prevoza na srečanje z njihovimi avtobusi. Ponudbo smo z veseljem sprejeli.

Zahtevna organizacija takega srečanja je bila vzorno izpeljana. Ob lepem vremenu se je ob 9.30 pričel zanimiv kulturno-zabavni program, ki se je odvijal na idealnem prostoru za tako množično prireditev. Po oceni organizatorja se je srečanja udeležilo približno 6.000 udeležencev. Opoldne so bili na voljo tudi vodeni ogledi in pohodi:

- planinski pohod na Viševnik,
- obisk osmih znamenitosti Pokljuke in
- obisk zdravilnih točk zemeljskega sevanja na Praprotnici.

Glede na to, da je srečanje gorenjskih upokojencev vsako leto v drugem kraju, smo bili obveščeni, da bo 17. srečanje gorenjskih upokojencev 8. septembra 2007 v Komendi.

Dan srečanja je v razgovoru s kolegi upokojenci hitro minil in treba se je bilo posloviti. Prijetno razpoloženi, razgibani na svežem poključskem zraku in polni prijetnih vtisov smo se veseli vrnili v dolino z željo in namenom, da se prihodnje leto v Komendi zopet srečamo.

Udeleženci so se zbrali na Pokljuki.

Izlet v sotesko Vintgar

 Janez Potočnik

Ob lepem sončnem dnevu smo se 13. 9. 2006 zbrali na Primskovem. Od tam smo se odpeljali do Spodnjih Gorij, kjer so se nam pridružili udeleženci iz Žirovnice. Od tam pa smo se peš odpravili do soteske Vintgar.

Soteska Vintgar je dolga 1600 metrov. Reka Radovna je sotesko vrezala med hriboma Hom in Boršt. Obdajajo jo strmi z bukovim gozdom poraščeni bregovi. Na koncu soteske je 16 metrov visok rečni slap Šum, ki je največji te vrste v Sloveniji. Sotesko sta leta 1891 odkrila takratni župan Gorij Jakob Žumer in Benedikt Lergetporer, kartograf in fotograf z Bleda. Za obiske je bila soteska urejena leta 1893. Domačine pa je od nekdaj navdajala s strahospoštovanjem.

Postanek za slikanje. Foto: Matija Kenda

Pot nas je vodila po lepo speljani in dobro urejeni poti. Veter je veselo pihljaj, tako da je bilo prijetno hladno. Prek soteske je speljan tudi most bohinske železniške proge iz kamna. Po izhodu iz soteske pa se nahaja slap Šum, kjer smo za kratek čas posedeli ob brunarici. Za tem nas je pot vodila po gozdni poti do Katarine s staro cerkvico Sv. Katarine. Od tu je prekrasen razgled na vršace Julijcev, proti vzhodu pa na območje Stola, Begunjščice, v daljavi je viden tudi Krvavec s Kamniškimi planinami. Po kratkem počitku smo se v popoldanskih urah dobre volje in lepih vtisov odpravili proti domu. Izleta se je udeležilo 17 članov društva.

Udeleženci izleta.

Za vsakogar nekaj

Izlet v Banovce Janez Potočnik

Oktobra smo se odpravili na izlet v severovzhodni del Slovenije, v Slovenske gorice, Prlekijo in Prekmurje. Na pot smo se odpravili v sredo, 11. 10. 2006. Z avtobusom smo se odpeljali mimo Kamnika po razgibani Tuhinjski dolini in se na Vranskem vključili na avtocesto.

Prvi krajši postanek za kavo je bil v Tepanjah. Nato smo pot nadaljevali mimo Slovenske Bistrice, Pragerskega do Ptuja. Na Ptuju smo se najprej sprehodili po starem delu mesta. Ustavili smo se pri Dravskem vodnem stolpu, ki je ostanek mestnega obrambnega sistema iz leta 1551; sedaj je v njem galerija slikarja Franceta Miheliča. Ogledali smo si zunanost in notranji trg minoritskega samostana in pa med 2. svetovno vojno porušeno znamenito in sedaj obnovljeno cerkev sv. Petra in Pavla ob samostanu. Cerkev je sedaj obnovljena. Na Mestnem trgu smo si ogledali mestno hišo in spomenik sv. Florijana, zaščitnika pred požari. Postavili so ga leta 1745, leto poprej pa je veliki požar mesto skoraj v celoti uničil.

Čas je hitro minil in že smo se odpravili na ogled Ptujске kleti, ki ima svoje začetke v letu 1239. Po kratkem sprehodu po kleti smo si nato v posebni sobi ogledali multivizijski prikaz od delovanja vinogradov v sončnih Halozah in Slovenskih goricah do predelave v kleti. Klet ima bogato zalogo arhivskih vin: od najstarejšega iz leta 1917, ki ni za prodajo, in vse letnike od leta 1946 naprej, ki pa so na prodaj. Po predstavitvi je sledila še pokušnja štirih vrst vina.

Po ogledu kleti smo pot nadaljevali preko Slovenskih goric in se ustavili v Termah Banovci, kjer je bil naš končni cilj. Tu smo se razdelili v dve skupini. Prva skupina je ostala v termah in uživala ob izredno toplem vremenu ob kopanju v zunanjih bazenih. Temperatura vode znaša v toplejšem bazenu od 36 do 38 stopinj Celzija; hladnejši pa ima temperaturo okrog 27 stopinj. V Termah Banovci imajo tudi prvi naturistični kamp s termalno vodo v Evropi, in sicer od leta 1971.

Druga skupina pa si je ogledala Babičev mlin na Muri ob Veržeju, ki je edini še ohranjeni mlin s plavajočim vodnim kolesom. Z ajdovo moko smo se vrnili v Banovce, kjer smo pobrali kopalce. Dobro razpoloženi smo se v popoldanskih urah odpravili proti Kranju. Med potjo proti domu smo imeli še krajši postanek za trojanske krofe. V Kranj smo prispeli v večernih urah.

Babičev mlin na Muri. Foto:Matija Kenda

Izlet v neznano - BELA KRAJINA Janez Potočnik

Po programu smo se za zadnjo dejavnost v društvu v letu 2006 odločili za izlet v neznano. Zbrali smo se v sredo, 15. 11. 2006, na parkirišču Kmetijske zadruge Sloga na Primskovem. Izleta se je udeležilo 24 članov.

Kot po navadi nas je tudi tokrat odpeljal avtobus podjetja Meteor iz Cerkelj. Za popestritev se je upravni odbor društva takoj na začetku poti odločil za kratek kviz. Sestavljen je bil iz 10 vprašanj, ki so se nanašala na pretekle izlete, tudi izlete v neznano. Ugibanje je trajalo do Ljubljane, kjer smo pobrali vprašalnike. Prvih sedem vprašanj je bilo ocenjenih z eno točko, zadnja tri pa z dvema točkama. Pri desetem vprašanju je bilo možnih več odgovorov, vsak pravilni odgovor pa je prav tako bil vreden dve točki, tako da je bilo pri vseh pravilnih odgovorih možno zbrati trinajst ali več točk. Najboljši trije so zbrali po enajst točk, ostali manj. Toliko o kvizu, ki je bil v zadovoljstvo vseh.

Pot iz Ljubljane nas je nato vodila po avtocesti proti Dolenjski. V Ivančni Gorici smo zapustili avtocesto in zavili proti prvemu postanku v Žužemberku. Pred tem je bil prvi bolj znani kraj Muljava, kjer se je rodil Josip Jurčič. Jurčič je znani slovenski pisatelj, avtor prvega slovenskega romana Deseti brat z dogodki iz bližnjih Slemenic in ostalimi dogodki v gostilni Obrščak na Muljavi.

Kmalu za tem smo se približali dolini Krke. Krka izvira v kraju Gradiček iz Krške jame, po 111 km se izliva v Savo pri Čatežu. Prvi postanek za kavico je bil Žužemberk. Žužemberk je največji kraj v Suhi krajini in ima okrog 1000 prebivalcev. Malo pred Žužemberkom smo na hribu zagledali spomenik okoli 1200 žrtvam 2. svetovne vojne. Malo naprej je bila vidna tudi župnijska cerkev sv. Mohorja in Fortunata. Cerkev je bila med 2. svetovno vojno požgana in pred nekaj leti obnovljena. Žužemberk je kot trg prvič omenjen leta 1423. Kraj je znan tudi po gradu, ki je prvič omenjen leta 1426 in je od prvotnih lastnikov, goriških škofov, menjal lastništvo. Za njimi so bili lastniki Habsburžani in za tem Turjaški grofje, ki so ga imeli v zakupu do leta 1538. Grad je bil med 2. svetovno vojno požgan. Sedaj pa ga že nekaj let prenavljajo.

Ogled izvira reke Krke.

Pot nas je naprej vodila mimo naselja Dvor, kjer je bila do konca 19. stoletja pomembna livarska in železarska industrija. Že v Soteski, kjer smo se oddaljili od doline Krke, smo bili vse bližje izbranemu cilju. Pot nas je vodila po dolini Črmošnjice. Celotna dolina je znana iz 2. svetovne vojne. Kraj Črmošnjice je znan po tem, da je bil osvobojen po kapitulaciji Italije v letu 1943 in ostal svo-

Za vsakogar nekaj

boden do konca vojne. V Črmošnjicah je sedaj smučišče, ki obsega 45 hektarov. Kmalu smo se čez prelaz spustili v Belo krajino, kjer je najbolj suho in toplo poletje v Sloveniji. Prvi večji kraj, kjer smo se za kratek čas ustavili, je bil Semič, ki se je razvijal po 2. svetovni vojni, tam je tudi tovarna kondenzatorjev Iskra. Po nekaj kilometrih vožnje smo se ustavili v vasi Krupa, kjer izvira reka Krupa, izvir je kraškega značaja. Po treh kilometrih se izliva v Lahinjo, ki je največja reka v Beli krajini. Izvir Krupe je tako močan, da sta bila včasih takoj za izviro žaga in mlin.

Naslednji postanek je bil v Metliki, ki je s 3300 prebivalci drugo največje mesto Bele krajine in upravno ter gospodarsko središče tega dela pokrajine. Tu smo si ogledali Gasilski muzej, ki je bil odprt ob 100. obletnici ustanovitve prvega prostovoljnega društva. Prvo prostovoljno gasilsko društvo - požarna bramba - je bilo namreč ustanovljeno prav v Metliki leta 1869.

Od tu pa nas je pot vodila še v vas Radovico na kmečki turizem pri Nini Bajuk. Tukaj smo proslavili Martina, ki krsti vino. Ob dobri pogostitvi in dobrem vinu je čas prehitro minil. Ob igranju harmonike smo še razdelili skromne nagrade kviza in malo po osmi uri zvečer odšli proti Gorenjski. V Kranj smo se vrnili malo po 22. uri.

Udeleženci izleta v neznanu.

Zaposlenim v Elektro Gorenjska, d. d., želimo veliko poslovnih uspehov, vsem upokojevcem in članom našega društva pa predvsem zdravja. Naj bo leto 2007, ki prihaja vedro in prijazno do vseh. Upravni in nadzorni odbor Društva upokojevcem Kranj

Sindikat elektrodistribucije Slovenije Svetovanje na področju pokojsinske problematike

Milan Pristavnik

V zadnjem času se v družbi dogajajo velike spremembe, ki zadevajo tudi pokojninsko zavarovanje. Za svojo socialno varnost v tretjem življenjskem obdobju bomo vsekakor morali poskrbeti tudi sami, saj bo delež države pri odmeri pokojnine po ocenah strokovnjakov zagotavljal le tretjino socialne varnosti in standarda za dostojno življenje.

V razviti Evropi je sistem treh stebrov že dolgo znan in v zavest ljudi vsajen princip skrbi za socialno varnost. Prvi steber pomeni državno pokojnino, drugi podjetniško rento in tretji lastni vir dodatne pokojnine.

Sodobno zavarovalništvo, ki prav to področje optimalno pokriva že tudi pri nas, dobiva velik pomen in postaja prava rešitev za vsakogar, ki mu ni vseeno, kako bo preživel tretje življenjsko obdobje. Veliko število posameznikov je pri nas s sodobnim rentnim programom že poskrbelo za svoj tretji steber.

Sindikat se je dogovoril s svetovalcem na področju pokojninskih varčevanj, da Vam v skladu z vašimi osebnimi željami pripravi individualno oblikovan predlog programa rentnega varčevanja, ki bo optimalna kombinacija rentnega, življenjskega in nezgodno-invalidskega programa.

Kontaktna oseba: Zdravko Fic GSM: 040 160 686

P R I J A V N I C A

Podpisani/-a _____

Delovno mesto oz. položaj _____

Letnica rojstva _____

Želim brezplačni izračun oz. svetovanje za program življenjsko-rentnega varčevanja. Želim, da me pokličete po telefonu na številko: _____

Moj naslov: _____

Kraj in datum: _____ Podpis: _____

Ugodnosti za člane

Člane SEG Kranj obveščamo, da lahko koristijo savne in masaže celotnega telesa v Mega Centru, Savska cesta 34 v Kranju:

- uporaba savne - za nedoločen čas - enkratni obisk savne stane 2.700,00 SIT, plačate 1.000,00 SIT, ostalo prispeva sindikat;
- masaža za celotno telo - cena je 5.687,05 SIT - plačate 2.000,00 SIT, ostalo prispeva sindikat (trenutno je na razpolago 25 masaž)

Informacije dobite pri g. Marjanu Petricu na telefonski številki 04 20 83 326.

Sindikat podjetja Elektro Gorenjska

Aktualne novice Polde Zupan

Politika plač

Že v septembrski številki glasila ELGO in v ostalih glasilih smo pisali, da potekajo aktivnosti usklajevanja plač na podlagi dogovorov o politiki plač za obdobje 2005-2006, vendar s predstavniki ministrstva za gospodarstvo še vedno ni podpisanega dokončnega dogovora za obdobje 2006-2007. Predstavniki reprezentativnega sindikata SDE smo imenovali svojo pogajalsko skupino, ki je predstavila naše predloge. Ti so sestavljeni na podlagi dolgoročnih rešitev.

Naša stališča za pogajanje so:

1. Transformacija uskladičvenega zneska (Aneks 1 - 9.895,00 SIT in Aneks 2 - 9.205,00 SIT):

- Uskladičveni znesek se mora vključiti v izhodiščno plačo, da se oplemenitijo tudi s tem zneskom vsi dodatki (nadurno delo, dodatki na delovno dobo, dodatki na pogoje dela).
- Da je možna transformacija pod pogoji brez večjih dodatnih administrativnih postopkov.
- Da se dosedanje pravice ne bi zmanjšale.

2. Dodatek za uspešnost: določiti je potrebno kriterije na "sistemskem" nivoju.

3. Povračilo stroškov v zvezi z delom: da se povračila obračunavajo po že sklenjenih merilih iz PKP (malica, odpravnine).

Rezultati dogovarjanj: podpisani aneksi I. in II. še veljajo do sklenitve novega dogovora (lahko bi bila avgustovska plača za 19.100,00 SIT manjša).

Za vsakogar nekaj

Etični kodeks

28. 9. 2006 je bil podpisan Etični kodeks Elektra Gorenjske, d. d., in Gorenjskih elektrarn, d. o. o. Etični kodeks se je oblikoval v duhu zaupanja v svoje podjetje, vizijo in medsebojne odnose in da smo za uspehe odgovorni in zaslužni prav vsi zaposleni v Elektro Gorenjska.

Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti

Uprava je sprejela pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti. Na osnutek pravilnika smo imeli kar nekaj upravičenih pripomb, ki niso bile upoštevane. Pričakovali smo vsaj, da bomo svoje argumente lahko predstavili na soočenju, vendar nam ta možnost ni bila dana - dialoga ni bilo.

Reorganizacija, ki nam jo prinaša nova zakonodaja

Vlada RS je na predlog ministrstva za gospodarstvo potrdila predlog modela preoblikovanja razmerij na področju SODA.

Sklepi vlade RS izhajajo predvsem iz pripravljene gradiva, ki ga je pripravila Projektna skupina SODO, v kateri sodeluje tudi naš predstavnik in iz implementacije pravnega reda EU, ki zahteva od članic, da sistemskega operaterja omrežja loči od tržnih dejavnosti (prodaje električne energije).

Glavne značilnosti modela preoblikovanja so:

- država ustanovi novo družbo, ki bo v 100-odstotni lasti države
- podeli koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe novi družbi
- novoustanovljena družba pri lastniku omrežja (Elektru Gorenjska) najame omrežje in pogodbeno zagotovi tudi vse storitve, potrebne za izvajanje GJS SODO. Več informacij lahko pridobite pri svojih zaupnikih ali predsedniku.

Pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja

Minilo je že pet let od podpisa Pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jo je podpisal naš sindikat za vse zaposlene v Elektro Gorenjska in v kateri je določeno, da nam delodajalec sofinancira del premije po pokojninskem načrtu PN1. Zneski vplačil, s katerimi upravlja Kapitalska družba, d. d., niso zanemarljivi.

5. odstavek 3. člena določa, da v primeru uspešnega poslovanja Elektro Gorenjska delodajalec ob 5. obletnici podpisa te pogodbe svoj delež vplačil poveča za pet odstotkov. Zato smo opozorili upravo, da se morajo upoštevati pogodbeni razmerja in se pogodbeni obveznosti realizirajo že pri novembrski plači.

Sporazum o izplačilu nagrade ob zaključku leta 2006 (božičnica)

V teku so pogajanja o višini in datumu izplačila tako imenovane božičnice.

Predlog naše koordinacije je, da se vsem zaposlenim izplača nagrada v višini 70 odstotkov povprečne bruto plače v EES (zadnji znani podatek) ter nagrada iz naslova uspešnosti poslovanja EG kot stimulacija v višini 20 odstotkov novembrske plače za leto 2006.

Izplačila naj bi se realizirala decembra 2006.

O datumu in višini izplačila z upravo Elektro Gorenjska že potekajo pogajanja in upamo, da se bomo tudi s pomočjo naše SDE centrale, s pritiski na GIZ, približali zahtevanim ciljem.

Obisk doline stoterih slapov (Kolbnitz - Reisseck - Gmund - Malta)

V mesecu septembru je bil organiziran izlet v dolino stoterih slapov. Udeležba je bila odlična. Organizatorji so se trudili, da je bilo razpoloženje dobro, zaključek v gostišču Pri Rudiju v Kranjski Gori pa odličen.

Hvala organizatorjem!

Vsem članom sindikata, ostalim zaposlenim v podjetju Elektro Gorenjska in in vašim najbližjim želim vesele božične praznike in srečno, uspešno novo leto 2007.

Ogled Stoterih slapov. Foto: Aleš Nagode

Za vsakogar nekaj

Razstava cvetličnih tihožitij Franceta Slane v Elektru Gorenjska

Foto: Mateja Purgar

V Elektru Gorenjska so 22. septembra svečano odprli razstavo v počastitev 80-letnice akademskega slikarja in nagrajenca Prešernovega sklada Franceta Slane.

Razstava cvetličnih tihožitij v Galeriji Elektra, v prostoru, kjer vedno znova mesto najde nekaj nevidnega, neobčutenega, nedoživetega, nekaj svežega in nekaj novega, je ena od šestih retrospektivnih razstav ob 80. rojstnem dnevu Franceta Slane, ki so na ogled v Kranju. Po besedah jubilaranta Franceta Slane sestavljajo največjo predstavitev njegovih del doslej. Sklop postavitev predstavlja pregledno razstavo približno stotih slik. Na vsakem od šestih prizorišč so slike posebno tematsko obarvane in predstavljajo del avtorjevega ustvarjanja. Tako so na ogled sklop starejših del, risbe, ključne krajine, pregled umetnikovega likovnega razvoja, izbor tihožitij, razpon od realističnih do abstraktnih slik ter figuralika.

France Slana pred zlatim šopkom.
Foto: Mateja Purgar

Prvo v sklopu razstav so odprli v Galeriji Zavarovalnice Triglav v četrtek, 21. septembra. V petek, 22. septembra, pa so sledila odprtja še preostalih petih razstav, in sicer še v Galeriji Elektra, v Galeriji Mestne občine Kranj, v Galeriji Prešernovih nagrajencev, Galeriji Mestne hiše in Galeriji Prešernove hiše v Kranju. Odprtja razstav, ki so bila v znamenju slikarju ljubega jazzja, so sklenili v starem delu mesta z večerom jazzovske glasbe s Primožem Grašičem in z Boškom Petrovičem. Prireditve je povezoval dramski igralec Pavle Ravnohrib.

Ob slikarjevi zaviti obletnici je izšel tudi bogat obrazstveni katalog, ki ga je oblikovala Janja Ošlaj, strokovna besedila pa so prispevali dr. Damir Globočnik, dr. Lev Manaše, Tina Jazbec in Noël Favreliere.

Razstava cvetličnih tihožitij

V Galeriji Elektra je razstavljenih 14 cvetličnih tihožitij virtuozna slikarskega poklica Franceta Slane. Baročni šopek, zlati šopek, turkizni šopek, cvetje v rumenem, melodija v rdečem, melodija v rumenem, rože v vazi, spomin na šopek.

V široki motivni paleti Franceta Slane lahko cvetlična tihožitja označimo za ikonografsko oziroma zlasti za likovno-formalno témo, v kateri je zajet najširši razpon slikarskih in risarskih postopkov, ki jih v mojstrski maniri uporablja likovnik in na katere se navezuje tudi dovršen del njegovih aktualnih ustvarjalnih presežkov. Geneza likovnega rokopisa Franceta Slane ima trdno notranjo logiko in se navezuje na celotno slikarjevo motivno paletu (krajine, vedute, marine, podstrešja, mlini, kozolci, portreti, figure, akti, mačke, ribe, konji, petelini, Don Kihot, žanr, glasbeniki ...).

Ena izmed stalnic Slanovega slikarskega odzivanja na okolje, naravo ter obujanja spominov na potovanja, vsakdanje dogodke in preteklost je temeljito obvladovanje risbe. Naklonjenost do risbe

obdelano površino papirja; barvo spira, briše, suši, škropi, ponovno poslikava in doslikava, akvarelne nanose dopolnjuje z risarskimi posegi.

Nič manj slikovito in harmonično niso urejena njegova platna, ki so prav tako nastala v mešani tehniki. Slana je virtuozi mojster udejanjanja dinamičnega in homogenega sožitja niza likovnih posegov: različno oblikovani in debeli nanosi barve, spretna poteza čopiča, bežeča linija, nasičena barvna ploskev se zgostijo v ubrano celoto. Pri tem se neredko srečujemo s kompozicijskimi ritmi, kaskadami, z barvnimi akcenti, akordi in orkestracijami, vibriranjem, melodičnostjo linije - kot da bi slikar s svojimi podobami želel slediti svojevrstni likovni melodiji. Ustvarjalno zadovoljstvo je mogoče poiskati v discipliniranem, nepretrganem in intenzivnem delu, ki naposled ponudi užitek v nastalih podobah, barvnih harmonijah, svežini kompozicij ...

Ker so nekateri izmed šopkov nastali v premorih med upodabljanjem drugih motivov (after hours), se srečamo s pravicim uživaškim načinom slikanja. Slana si pri šopkih, ki jih uvrščamo v širši sklop

France Slana je na odprtje zvalil številne obiskovalce. Foto: Mateja Purgar

ohranja Slana tudi pri akvarelnem in oljnim slikarstvu. V akvarele, ki so pogosto kombinirani s črnim tušem, vpleta risarske elemente in pušča barvi, da se vpije v vpraskane raze, rastre in strukture ... Kot osrednji mojster kombinirane tehnike akvarela v sodobnem slovenskem slikarstvu dosega raznovrstne likovne učinke z nanašanjem akvarelnega pigmenta na poprej

tihožitij, praviloma izbira povzemajoč slikarski prijem. Baročni šopek, šopek posušenega ali svežega cvetja, šopek v vazi, posamezni cvet, čarobni vrt, cvetlični vrtiček, ki nas spominja na poslikano stranico kmečke skrinje, se spreminjajo v impresijo, asociacijo, v spomin na šopek. Motiv postane podlaga za študij součinkovanja intenzivnih in kontrastnih barvnih kombinacij,

Za vsakogar nekaj

koprenasto nežnih in zadržanih likovnih skladij, barva pridobi vlogo izrazne prvine. Proces redukcije naturalističnih elementov slikarja lahko pripelje skorajda do abstrakcije: z enim zamahom roke položi slikar v barvno polje krožno barvno liso in z njo zaobjame silhueto šopka. Zaradi pozornosti do cvetličnih tihožitij in prenašanja nekaterih postopkov, ki jih je France Slana odkril med slikanjem šopkov v drugo motiviko, ga je Noël Fevreliere opredelil za "slikarja šopkov". France Slana je postopke oblikovanja likovnega polja, ki so sprva (v obdobjih barvne zadržanosti) posredno temeljili v barvnem realizmu, poetičnem realizmu in intimizmu, navezal na nekatere principe informela oziroma abstraktnega slikarstva nasploh, posegal je po redukciji in stilizaciji motivnih prvlin. Odgovor na vprašanje, ali je načrtno želel prestopiti meje abstraktnega slikarstva, ki se nam lahko porodi ob nekaterih šopkih, je manj pomemben od dejstva, da njegov način podajanja motivike nikoli ni dosledno realističen, čeprav so ga kot enega najbolj popularnih sodobnih slikarjev pogosto označevali za realista. "Realističen" značaj ima slikarjev posluš za iskanje motivnih spodbud v senzacijah sveta, v njegovih radostih in minevanju, ki pa ga France Slana pogosto navezuje na simbolno pomenljivost. Pogorišča, zapušeni mlini, kašče, kozolci, podstrešja, razbiti čolni, apokaliptična obrežja z naplavinami, mrtvimi ribami, opuščene krajine, stara mesta in hiše so elegične priče, sledovi in metafore minljivosti. Na minevanje nas včasih lahko opozarja tudi motiv tihožitja, tj. upodobitve "mrtvih" oziroma negibnih stvari (ang. the still life, fr. la nature morte, nem. das Stilleben ...). Vendar nam Slanova tihožitja, celo tista, ki so naslikana v zamolklih in temnih barvnih shemah, praviloma prinašajo optimističen, vitalen, življenjsko radosten pogled na svet in bivanje.

Biografija Franceta Slane

France Slana se je rodil 26. oktobra 1926 v Bodislavcih pri Mali Nedelji. Na Akademiji za

Večer je bil v znamenju jazzovske glasbe s Primožem Grašičem in z Boškom Petrovičem.
Foto: Boštjan Gunčar

likovno umetnost v Ljubljani je študiral slikarstvo pri prof. Gabrijelu Stupici. Diplomiral je leta 1949. Leta 1964 je prejel nagrado Prešernovega sklada za ciklus umetniških stvaritev z motiviko po potresu porušenega Skopja.

France Slana, katerega umetnost so zaznamovali figuralika, krajina, cvetlična tihožitja, danes živi

in dela v Ljubljani in v vasi Krka na Dolenjskem. Veliko dela v tehniki akvarela, eden njegovih najbolj prepoznavnih motivov pa je poleg podob Don Kihota, klovnov, intimnih interierjev, otrok, ženskih aktov in žanrskih risb jazzovskih ansamblov tudi riba. Slednja je namreč zelo izrazna, je prepričan Slana, ki se poskuša izogibati šablonam in v vsaki sliki najti nove impulze.

Elektro Gorenjska je organizator 14. zimskih športnih iger EDS

Mateja Purgar

V Elektru Gorenjska že potekajo priprave na organizacijo 14. zimskih športnih iger elektrodistribucije Slovenije, ki bodo potekale v soboto, 3. februarja 2007, na smučišču Macesnovec. Za najvišja odličja se bodo tekmovalci potegovali v smučarskem teku in veleslalomu.

Elektrodistribucijska podjetja vsako leto prirejajo zimske in letne športne igre, na katerih se zaposleni vseh petih distribucijskih podjetij (Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Elektro Celje, Elektro Primorska in Elektro Gorenjska) pomerijo med seboj v različnih športnih panogah. Glavni namen športnih iger je medsebojno spoznavanje, sodelovanje in krepitev športnega duha.

Elektro Gorenjska je organizator 14. zimskih športnih iger elektrodistribucijskih podjetij Slovenije, ki bodo potekale v soboto, 3. februarja 2007, na

smučišču Macesnovec in na katerih se bodo delavci distribucijskih podjetij med seboj pomerili v veleslalomu in smučarskem teku.

14. zimske športne igre pa bodo več kot le merjenje športnih moči, saj leta 2007 mineva natanko 50 let od prvih zimskih športnih iger elektrodistribucijskih podjetij Slovenije. Zimske športne igre, ki jih je podjetje Elektro Gorenjska leta 1957 organiziralo na Starem vrhu, bomo obeležili na 14. zimskih športnih igrah.

ELTIMA

Sponzor 14. zimskih športnih iger

Za vsakogar nekaj

Slikarska razstava krajin Veljka Tomana v Galeriji Elektra

 Mateja Purgar

Na zadnjem in prav posebej svečanem odprtju slikarske razstave v letošnjem letu, ki je bilo v četrtek, 9. novembra, smo v Galeriji Elektra na ogled postavili krajine Veljka Tomana.

Razstavljena dela akademskega slikarja Veljka Tomana preslikavajo in odslikavajo čare okolja, v katerem živimo, in jih ohranja v vsej svoji gracioznosti naslednjim rodovom. Ohranjanje spomina na svet in življenje okoli nas predstavlja vez med umetnostjo in gospodarstvom. Je del naše družbene odgovornosti. Družbeno odgovorno držo v Elektru Gorenjska kažemo s podporo številnim kulturnim dogodkom in okoljevarstvenim projektom. Pravzaprav smo na tem področju naredili še korak dlje. Naša prva skrb je namenjena varovanju okolja, saj je tu naša odgovornost največja. Živimo in ustvarjamo v edinem svetu, ki ga imamo. Podedovali smo ga in ohraniti ga moramo za svoje otroke, je povedal predsednik uprave Elektra Gorenjska mag. Jože Knavs.

Na prodajni razstavi smo predstavili njegove krajine, nastale v zadnjih desetih letih. Slike razodevajo Tomanovo eruptivno moč, ljubezen do slovenske krajine in njegove poglede na naravo in kulturno okolje.

Trubarjeva Raščica, simbolno doživet Triglav, Donačka gora pa drevesa ob vodi - vse to predstavlja nekak most med impresionizmom, postimpresionizmom in ekspresionizmom. Sončnice pa so njegov poklon osebnemu vzorniku, Van Goghu.

Življenjepis slikarja Veljka Tomana

Akademski slikar Veljko Toman je bil rojen v Splitu leta 1944, otroštvo pa je preživel v vasi Vrbje v Savinjski dolini. Diplomiral je na ALU v Ljubljani pri prof. Maksimu Sedeju, leta 1975 pa je končal tretjestopenjski študij restavracije pri prof. Mirku Šubicu. Je uveljavljen restavrador, poznavalec vrhunskih starih tehnik in izjemno plodovit slikar, ljubitelj narave, barv in oblik.

Od leve proti desni: voditeljica Bernarda Žarn, galerist Boštjan Pirc in slikar Veljko Toman.
Foto: Mateja Purgar

Slikar Veljko Toman. Foto: Mateja Purgar

Na odprtju razstave je galerist Boštjan Pirc iz Galerije 22 predstavil opus slikarja in hkrati dobrega prijatelja Veljka Tomana. Vsa njegova dela, pa naj gre za pejsaže ali tihožitja, izražajo neko moč, voljo do življenja ali trenutek miru v utripu vsakdanjika. Od leta 1964 do danes je imel že več kot 120 samostojnih razstav, sodeloval pa je tudi na 170 razstavah doma in v tujini. Za svoja dela je prejel številna priznanja in nagrade na najbolj zahtevnih slikarskih srečanjih in natečajih. Njegova dela so v številnih slovenskih domovih pa tudi v uveljavljenih zbirkah. Slika in živi na Rakitni.

Ob svoji šestdesetletnici je Veljko Toman izdal knjigo Slikarska poezija, v kateri je, ob sodelovanju pesnice Ane Marjanovič, predstavil 100 svojih malih slik, čestitk, ki jih iz leta v leto namenja prijateljem. Projekt je bil v slovenskih kulturnih krogih zelo dobro sprejet.

Sprejem povablencev. Foto: Mateja Purgar

Za vsakogar nekaj

Priprave na decembrsko razstavo

Marjan Jerele

Člani fotografske sekcije športnega društva se z aktivnim jesenskim druženjem pod vodstvom mentorja ing. arh. Petra Pokorna pripravljamo na decembrsko razstavo v prostorih galerije Elektra.

Razstava na temo ŠTIRJE LETNI ČASI bo z deli odražala pogled in doživljanje posameznega ustvarjalca, zaradi široke izrazne možnosti teme pa utegne biti zelo zanimiva.

V začetku prihodnjega leta člani sekcije pripravljamo še tri razstave, dve predvidoma v Škofji Loki in eno v Kranju, pričeli pa smo se udeleževati tudi različnih natečajev, na katerih smo z uvrstitvijo fotografij v programe razstav in nekaj priznanji potrdili svoj napredek.

Foto: Marjeta Rozman

Foto: Marko Vilfan

Foto: Jerele Marjan

Foto: Drago Papler

Foto: Milan Jezeršek

Foto: Roman Bratun

Foto: Damjan Prašnikar

Za vsakogar nekaj

S kolesi tokrat ob naši obali

Marjan Porenta

Na letošnji, že 26. kolesarski izlet, ki se je imenoval S kolesi ob naši obali, smo se v soboto, 23. 6. 2006, podali člani kolesarske sekcije. Načrtovan je bil sicer en teden prej, a smo ga morali zaradi slabega vremena prestaviti. In obrestovalo se nam je. Bil je čudovit in ne prevroč sončen dan, izredno primeren za kolesarjenje in seveda za trgatve.

Peljali smo se s kombiji in še en osební avto je bil poln. Okoli 10. ure smo prispeli v Bertoke, kjer smo, razen spremljevalnega vozila, pustili avtomobile. Tokrat se je za spremljevalnega voznika javil Brane Merviĉ, ki zaradi poškodbe ni mogel kolesariti.

Pot je bila razgibana in še posebej me je veselilo, da nihĉe od udeležencev še ni nikoli vozil po vseh delih te poti, ki se je po startu povzpela do vasice Sv. Anton in nato proti zahodu do vasice Marezige. Tu se je pričel spust skozi Babiĉe levo navzdol po makadamski cesti ob reĉici Dragonji. Vsak vino-grad je imel svoje trgaĉe, ki so pridno nabirali grozdje. No, s kakšnim grozdom smo jim tudi mi pomagali.

V Dragonji, vasici z mejnim prehodom, smo ob obronkih po stranski cesti prikolesarili v vasico Seĉa. Tako smo se povsem izognili prometu. In veĉina je tokrat prviĉ v življenju videla, kako obsežne so naše seĉoveljske soline. Kajti pogled nanje od zgoraj je res nekaj posebnega.

Nato smo se odpravili skozi sadovnjake, skozi Lucijo, mimo teniških igrišč proti Portorožu. Kljub lepoti in živĉavu se nismo ustavljali. Ob obali smo nadaljevali pot mimo hotelskih kompleksov Bernardin do Pirana. Na Tartinijevem trgu smo si privoščili kavico in opazovali ĉudovito mestno jedro. Še nikdar nisem videl Pirana tako lepega, brez vroĉinske meglice, z ostrimi robovi ĉudovitih starih mestnih hiš. In kot stekla izklesane cerkve na griĉu. Źal nam je bilo samo Braneta, ki teh

lepot ni mogel uŹivati z nami, kajti kombija kljub dolgotrajnim poizkusom ni mogel nikjer parkirati.

Ĉez kakšno uro smo se prav lagodno odpravili proti Portorožu in zavili v asfaltirani tunel stare

ozkotirne Źeleznice. Ta del kolesarske poti je razen prehoda skozi Izolo pravi uŹitek. VoŹnja nad obalo in ob njej nudi ĉudovite poglede brez strahu pred prometom. Po prevoŹenih 60 kilometrih smo se popoldne vrnili na izhodišĉe, kjer smo na prtljaŹnike natovorili kolesa in se odpeljali v Kranj.

Za vsakogar nekaj

Križanka

Rešitev križanke iz 3. številke Elga, ki je izšla septembra 2006:

MENZA, AFERA, KEPER, AM, LE, LEVI, ZN, KURENT, AARHUS, KO, AGAR, PSOVKA, OSP, R, M, ULNA, LASTOVICA, ŠE, LEASING, ČD, E, MALI ROKAV, IN, ŽE, MOCILNIK, NIANSA, ANGOLA, AKROPOLA, JAR, P, ODSEVANJE, ONE, MIT, RASKAVEC.

Veliko ugankarske spretnosti pri reševanju nove križanke!

								MAJHEN DEKOR	ZBOR DVEH PEVCEV	KARAMBOL	DAN V RIMSKEM KOLEDARJU	NASPROTNO OD LAČEN		
								SLED STOPAL						
								AZIJSKI NAROD						
								LOPAR						
								ANDREJ TERČELJ				PALICA PRI BILJARDU	NEMŠKI FILOZOF (FRANZ)	
								19. ČRKA ABECEDE		ELEKTRIČNA NAPRAVA	KILOBAJT			
NADLEŽNA ŽUŽELKA			PANJ ZA SEKANJE											
SENEGAL			MESTNA OBČINA KRANJ	NEKDANJA SVOBODNA POSEST	ŽENSKA, KI SE NI RODILA		ŽENSKO IME	AM. ATLET	POVZROČA POVEČ. IZH. VELIČINE					
LITERALNA ZVRST						PREMATOVANJE Z VOSKOM	SL. IGRALEC (BORIS)							
RAZVOJ										PRITRDILNICA		DUŠIK	REKA V MONGOLIJI	
VRSTA SLADICE									VOZNIK LETALA					
									DERIVAT AMONIAKA					
NIZOZEMSKA			MESTO NA PRIMORSKEM							CHAPLINOVA ŽENA				
			GORA V POSOČJU							SLOVENSKA MEJNA REKA				
SKANDINAVSKI DROBIŽ				POLIČAR ANA				REKA V S. NEMČIJI			IT. SPOLNIK	3. OS. ZAIMEK		
				POSLOVNA ENOTA								REDKA KOVINA		
	VRSTA DRAGEGA KAMNA							GODALNI INST. V 4.SKL.						
								VITEŠKA IGRA						
SLOVENSKI ŠPANSKI BOREC													ORGAN VIDA	POMLADNI MESEC
NIZEK Ž. PEVSKI GLAS														
AMPER		2. ČRKA ABECEDE		NORVEŠKI FILOZOF					OZNAKA ZA AVTOŠOLO		STOLNA CERKEV, HIŠA			
									RADIJ		MARKO OKORN			
MESTO V UKRAJINI					18. ČRKA ABECEDE	IZDELKI IZ ŽGANE GLINE								
MOŠKI PEVSKI GLAS						SRBSKO M. IME				MEDMET				

Za vsakogar nekaj

ELEKTRO GORENJSKA, d. d.													
Ulica Mirka Vadnova 3a, Kranj													
PLAN IZRABE DELOVNEGA ČASA V LETU 2007													
Mesec	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Avg.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	jan.08
Dan													
1.	P	1.	1.	N	P	1.	N	1.	S	1.	P	S	P
2.	P	2.	2.	1.	P	S	1.	2.	N	2.	1.	N	P
3.	1.	S	S	2.	1.	N	2.	3.	1.	3.	S	1.	1.
4.	2.	N	N	3.	2.	2.	3.	S	2.	4.	N	2.	2.
5.	3.	3.	3.	4.	S	3.	4.	N	3.	5.	2.	3.	S
6.	S	4.	4.	5.	N	4.	5.	4.	4.	S	3.	4.	N
7.	N	5.	5.	S	3.	5.	S	5.	5.	N	4.	5.	3.
8.	4.	P	6.	N	4.	6.	N	6.	S	6.	5.	S	4.
9.	5.	6.	7.	P	5.	S	6.	7.	N	7.	6.	N	5.
10.	6.	S	S	6.	6.	N	7.	8.	6.	8.	S	6.	6.
11.	7.	N	N	7.	7.	7.	8.	S	7.	9.	N	7.	7.
12.	8.	7.	8.	8.	S	8.	9.	N	8.	10.	7.	8.	S
13.	S	8.	9.	9.	N	9.	10.	9.	9.	S	8.	9.	N
14.	N	9.	10.	S	8.	10.	S	10.	10.	N	9.	10.	8.
15.	9.	10.	11.	N	9.	11.	N	P	S	11.	10.	S	9.
16.	10.	11.	12.	10.	10.	S	11.	11.	N	12.	11.	N	10.
17.	11.	S	S	11.	11.	N	12.	12.	11.	13.	S	11.	11.
18.	12.	N	N	12.	12.	12.	13.	S	12.	14.	N	12.	12.
19.	13.	12.	13.	13.	S	13.	14.	N	13.	15.	12.	13.	S
20.	S	13.	14.	14.	N	14.	15.	13.	14.	S	13.	14.	N
21.	N	14.	15.	S	13.	15.	S	14.	15.	N	14.	15.	13.
22.	14.	15.	16.	N	14.	16.	N	15.	S	16.	15.	S	14.
23.	15.	16.	17.	15.	15.	S	16.	16.	N	17.	16.	N	15.
24.	16.	S	S	16.	16.	N	17.	17.	16.	18.	S	KD	16.
25.	17.	N	N	17.	17.	P	18.	S	17.	19.	N	P	17.
26.	18.	17.	18.	18.	S	17.	19.	N	18.	20.	17.	P	S
27.	S	18.	19.	P	N	18.	20.	18.	19.	S	18.	16.	N
28.	N	19.	20.	S	18.	19.	S	19.	20.	N	19.	17.	18.
29.	19.		21.	N	19.	20.	N	20.	S	21.	20.	S	19.
30.	20.		22.	KD	20.	S	21.	21.	N	22.	21.	N	20.
31.	21.		S		21.		22.	22.		P		EG	21.
del.ur	168	152	176	144	168	160	176	176	160	176	168	136	168
del.dni	21	19	22	18	21	20	22	22	20	22	21	17	21
P	2	1	0	2	2	1	0	1	0	1	1	2	2
P/S	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P/N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KD	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
D/EG	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Σ- DNI	23	20	22	21	23	21	22	23	20	23	22	21	23
VSE URE	184	160	176	168	184	168	176	184	160	184	176	168	184
SKUPAJ ŠTEVILO UR V LETU 2007											2088		
SKUPAJ DELOVNIH UR V LETU 2007											1960		
1.,2. januar:	Novo leto												
8. februar:	Kulturni praznik												
9. april:	Velika noč												
27. april:	Dan upora proti okupatorju						S	sobota					
1., 2. maj:	Praznik dela						N	nedelja					
25. junij:	Dan državnosti						P	praznik					
15. avgust:	Veliki Šmaren						P/S	praznik/sobota					
31. oktober:	Dan reformacije						P/N	praznik/nedelja					
1. november:	Dan spomina na mrtve						KD	kolektivni dopust					
25. december:	Božič						EG	dan Elektrogospodarstva					
26. december:	Dan samostojnosti						1...n	delovni dan v mesecu					
31. december:	Dan Elektrogospodarstva												

**Naj bo leto, ki prihaja,
polno svetlih trenutkov, osebne sreče,
iskrene topline ter
napolnjeno z ustvarjalno energijo.**

